

vel illac excederet: vel videlicet a te
supatus. ad neutram pueniret illam
Deua nimium mater. ita abortiuum
facere voluit: dum esset q̄ exapere
posset exausu Age ergo q̄cquid p
feceris: p̄mo q̄ nichil p̄feceris intu
ere Vndiq̄ egrediuntur filie spon:
vt videat regē salomonē in dyade
mate quo coronasti eū Relinquens
m̄tem adheret uxori suę: vt sint du
o in carne vna Et ciuitate pulsus
atq̄ exaltat⁹ a terra. omia trahit
ad se: q̄ppe q̄ est sup oīa deus bene
dictus in secula Amen.

In die sancto natiuitatē dñi. ser
mo prim⁹ beati bernardi abbis de
duob⁹ hosub⁹ et v. fontib⁹

Orandis q̄dem est
dilassimi hodie
ne dñice natiuita
tis solēpnitas: s̄
dies breuis cogit
breuiare sermonē
Nec mirū si facim⁹ nos breue ver
bum: q̄n et d⁹ pater verbum fecit
abbreviatū Vult⁹ nosse q̄ lōgū/q̄
breue fecit? Celi inq̄t hoc verbū/
et terram ego impleo: nūc verbum
caro factū est: in agusto p̄sepio loca
tum est // A seculo ait p̄pha et i
seculum tu es deus: et ecce fact⁹ est
infans dici vni⁹. Ad q̄d hoc fr̄es?
Aut que necessitas fuit vt sic exina
nitet se. sic humiliaret. sic abbrevi
aret se dñs maiestatis? nisi vt vos
similiter faciatis? Nam clamat i ex
emplo: quod postmodū p̄dicatur⁹
est verbo: discite a me. q̄z nutis sū
et humilis corde: vt verax iueniā

qui dicit. q̄ cepit ih̄s facere et docere
Obsecro p̄inde et plurimū rogo
fr̄es. nō patiamini sine causa tā p̄o
sum exemplar vobis exhibitū esse:
sed q̄formam illi. et renouamini spū
m̄tis vestre? studete humilitati. q̄
fundamētū est custos q̄ virtutū: se
tam illam q̄ sola saluare p̄t aīas
vestras Quid enī magis indignū.
quid de testadū ampli⁹. quid graui
us puniendū? q̄ vt vidēs deum celi
puulū factū. vltra opponat magni
ficare se homo sup eā? Intolerabi
lis impudentie ē: vt ubi sese exina
niuit maiestas. vermicul⁹ inflectur
et intumescat // Hoc igitur est p̄
ter quod exinaniuit se formā serui
accipiens. qui in forma dei patres
qualis erat? s̄ exinaniuit se maie
tate et potētia: nō bonitate et mise
ricordia Quid enim ait apostol⁹?
Apparuit enim benignitas et huā
nitas saluatoris dei nostri // Ap
paruit ante potentia in rerum creati
one: et apparebat sapientia in earum
gubernatione: sed benignitas mi
sericordie nūc maxime apparuit in
humanitate Innotuerat iudeis po
testas in signis atq̄ portētis: vn
de et in ea lege inuenire sepius. e
go domin⁹. ego deus Philosophis
quoq̄ habundantibus in suo sensu
maiestas innotuit: quoniā iuxta
apostoli verba. quod notum est dei
manifestum est in illis Verumpta
men et iudei potestate ipsa p̄meban
tur: philosophi scrutatores maies
tatis opprimebantur a glōria: p̄tā
subiectionem/maiestas exigit am
plicationem: neutra imitationem

Appareat Domine bonitas/cui
possit homo qui ad ymaginem tuā
creatus est conformari: nam maiestatem
potestatem sapientiam / nec
imitari possumus. nec expedit emu-
lari. Quousq; angustata est miseri-
cordia tua in sola angelorum par-
te? reliquū occupat iudicium cum to-
to pariter humano genere? Domi-
ne in celo misericordia tua. et veri-
tas tua vsq; ad nubes: terram vni-
uersam contempnans in acceas po-
testates Dilatet misericordia terni-
nos suos. extendat fines. expandat
sinum: attingat a fine vsq; ad finem
fortiter: et disponat omnia suauiter.
Restrictus est domine iudicio sinus
tuus: solue angulum tuum: et veni
misericordibus affluens. superflu-
ens caritate. // **Q**uid tu times o
homo? quid trepidas a facie domini
quia venit? Venit non iudicare sed
saluare terrā. Olim tibi persuasum est
ab infideli quodā seruo ut furtū tol-
leres: et iponeres regiū dyadema ca-
piti tuo. Deprehensus in furto. qd
ni timeres? quid ni fugeres a facie
eius? Forte enim iam gladium vi-
brat ignitum. Nunc in exilio posi-
tus. in sudore vultus tui vesceris pane
tuo: et ecce vox audita est in terra.
quia dominator aduenit. Quo ibis
a spiritu eius? et quo a facie eius fu-
gies? Noli fugere. noli timere: non
venit cum armis: non puniendū
sed saluandum requirit. Et ne for-
te dicas etiam nunc vocem tuam au-
diui et abscondi me: ecce infans est.
et sine voce. Nam vagientis vox mi-
serata magis est q̃ tremenda. Aut si

cui forte terribilis: sed nō tibi. Par-
uulus factus est: tenera membra. Et
go mater pannis alligat: et adhuc
timore trepidas? Vel in hoc scies
quia non venit perdere te: sed salua-
re: eripere non ligare. Jam aduer-
sus hostes tuos dimicat: iam super
bozum et sublimium colla tanq; dei
virtus et dei sapientia calcit. // **Q**uo
tibi sunt hostes? peccatum et
mors: id est mors corporis et ani-
me. Utumq; debellaturus adue-
nit: ab utroq; saluabit te: noli ti-
mere. // **E**t iam quidem peccatum
in propria persona viat: quādo hu-
manam naturam sine vlla contagi-
one suscepit. Grandis enim pecca-
to facta est violentia: et reuera ex-
pugnatum esse cognoscitur: quan-
do naturam quam se totam in seisse
et occupasse gloriabatur: ab eo peni-
tens aliena. in christo inuenta ē. De-
hinc persequitur inimicos tuos et cō-
prehendit eos: nec conuertitur do-
nec desistant. Contra peccatum di-
micans. in cōversatione sua verbis
pariter et exemplis oppugnat: sed
in passione sua alligat illud. Alligat
plane fortem: et diripit vasa eius.
// **J**am vero eodem ordine mortē
quoq; prius superat in seipso: cum
resurgit primicie dormientium. et
primogenitus mortuorum: postmo-
dum debellaturus eam parit in no-
bis omnibus: quando videlicet sus-
citabit mortalia corpora nostra. et destru-
et nouissima inimica mors. Propte-
rea ei resurgens de corpore idut9 ē: nō si-
cut anteā nascens inuolut9 est panis.
Propterea q̃ p̃9 mic sinu affluebat

non iudicans quēq; resurgens pre
tinxit se + et iusticie angulo videtur
quodāmodo affluentem sinū miseri
cordie collegisse: qm̄ extunc prepa
ratur ad iudiciū qđ in nostra resur
rectione futurum est. Nam et prop
terea puul9 ante venit ut misericor
diam prerogaret: et futurum in fi
ne iudiciū precurrens temperet.
¶ **A**ccet enim puulus ad nos ve
nerit: non parum tamen attulit:
non parum contulit nobis. **Q**ui que
ritis quid attulit: primo omnū at
tulit misericordiam: secundum quā
teste apostolo saluos nos fecit. Ne
q; hys tantum profuit quos tūc p
sens inuenit: sed fons est qui nunq̄
poterit exhausti fons nobis ē xps
dñs. unde laudemur. sicut scriptū est.
qui dilexit nos + lauit nos a pecca
tis nostris. ¶ **B**erūptamen non
iste solus aquarū vsus est. ut tantū
sordes abluat. s; et sitim extinguat.
Beatus vero ait sapiēs qui in sapi
entia morabitur: et in iusticia medi
tabit. **E**t p9 pauca Aqua inquit sa
pientie salutaris potabit illum. **B**e
ne sapientie salutaris: quoniā sapi
entia carnalis mors ē: + sapientia
mūdi eāam ipā inimica est deo. **V**o
la que ex deo est sapientia salutaris:
que scđm beati iocobi diffinitionē p
mū pudica. deīte pacifica est. Nam
sapientia carnis voluptuosa est nō
pudica: sapientia mūdi tumultuo
sa/nō pacifica. Sapientia vero que
ex deo est. pmiū pudica quīte est. nō
querēs q̄ sua sunt. s; que ihesu xpi:
ut non suā quisq; faciat voluntate:
sed q̄sideret que sit volūtas dei. **D**e

niq; pacifica non habūtas in sensu
suo: s; alieno magis adquiescens
consilio vel iudicio. ¶ **T**ercū a
quarū vsus est irrigatio: quā pfecta
necessariā habent nouelle maxime
plantationes. alioquin aut minus
pfiēnt. aut ex toto pre siccitate pe
ribunt. **Q**uerat ergo deuotionis a
quas/quisquis seminauerit bonoz
operum semina: ut irrigatus fonte
gratie. bone querelationis ortus nō
exarescat: sed in perpetua viriditate
pfiat. **O**rat enī pro huiusmodi p
pheta: + holocaustum tuū pingue fi
at. **V**ic et in laudib9 aaron legis:
quoniā sacrificiū eius cotidian9 ig
nis assumpsit. In quibus omnibus
nichil aliud intelligendū videtur:
nisi ut bona opa feruore deuotionis/
+ dulcedine spūalis gratie condianē.
¶ **P**utas inueniri poterit quar
tus fons. ut paradysum recuperare
mus quatuor fontium irrigatione a
menissimum. Nam si terrenum pa
radysum denuo nobis reddendum
non speramus: quomodo regnum
celorum sperabimus. **Q**ui terrena
inquit dixi vobis. **N**on creditis:
quomodo si dixero vobis celestia cre
detis. **N**unc autem ut de exhibitō
ne presentium. firma sit expectati
o futurorum: paradysum habemus
multo meliorem et longe delectabi
liorem quam pmiū pntes habue
runt: et paradysus noster xps dñs
est. in quo tres quidem fontes iā in
uenim9. quartū queram9. ¶ **H**abe
m9 de fonte mie/ ad diluendas cul
pas: aquas remissionis. **H**abem9 de
fonte sapie ad potandā sitim nrām.

aquas discretionis. **H**abemus de fonte gracie ad iri gandas bonorū opm plantae: aquas deuotionis. **¶** Queramus ad de roquētos abos aquas feruentes: aquas emulationis. **H**ec nimirum conuincunt et de roquē affectiones nostras: et ebulliant de fonte caritatis. **V**nde ait propheta. **C**ocaluit cor meū itea me: et in meditatione mea exardescet ignis. **A**libi quoque **Zel9** inquit dom9 tue comedit me. **A**liquē ex dulcedine deuotionis diligens iusticiam: et ex feruore emulationis/odio habet iniquitatem. **E**t vide ne forte de fontibus istis p̄dixerat ysaias: hauriet aquas in gaudio de fontibus saluatoris. **N**am ut p̄missionem hanc vite presentis esse noueris. non future: illud attende quod sequitur. **D**icatis in illa die. cōfitemini dño: et inuocate nomen ei9. **I**nuocatio q̄ppe p̄ntē tempis est: sicut scriptū est. **I**nuoca me i die tribulationis. **¶** Porro ex hīs q̄tuor fontibus. tres quide p̄prie cōuenire videntur trib9 carie ordinib9: singuli singulis. **N**ā p̄mus quide omnibus est cōmunis: in multis enim offendunt omēs: et necessariū habem9 fontem misericordie/ quo possimus eorū offensionū abluerē sozdem. **O**mēs in quā peccauimus et egen9 gloria dei: et p̄clati/ et cōtinentes et coniugati. **S**i dixerimus quia peccatū non habem9: nosmetipsos seducimus. **Q**uia ergo nemo mūdus a sozde: et necessariū est omnib9 foris mic: et pari voto debet ad hūc fontem noe. daniel. et iob p̄perare. **¶** De cetero iob quide magis

me fontem sapiētie querat: qm̄ ip̄e magis inter medios laqueos abularet: ita ut magnū videatur si a malo dedinet. **¶** Daniel vero curēdū est ad fontē gracie: cui nimirum penitentie opa. et labores abstinentie. deuotionis grācia necesse est impinguare. **O**portet enī ut nos opa mie in hylantate omia faciam9: qm̄ hylarem datorē diligit deus. **V**erum terra nrā nequaquā fertilis est huiusmodi seminis. bone scilicet cōuersationis. peribit facile et contabescet: ideoque facile exardescet/ nisi crebris irrigationib9 adiunctur: ut merito i oratioē dñica huiusmodi grām sub cotidiani nomine panis cotidie petam9. **¶** Enī nobis timendum ne forte cadat super nos terribilis illa maledictio prophetice imprecationis: fiat sicut fenū tectorū/ qd p̄usq̄ euellat exaruit. **¶** **F**os red emulatiois noe specialis9 gūenit: qz maxie platus deat hie zel9. **¶** Quatuor itaqz fōtes istos/ adhuc in carne viuētib9 nobis i semetip̄o xp̄s exhibet: quātū q̄ est fons vite p̄t9 h̄ selhi p̄p̄mittēs: ad quē sitiebat p̄pha cū diceret. **V**ituit aīa mea ad dñū fōte viuū. **¶** **F**ortassis etiā p̄t9 hos q̄tuor fontes. q̄tuor i loc9 vulnerat9 ē adhuc viliēs in cruce: p̄pter quātū cū iam tradidisset sp̄m trāssorat9 in latere. **V**iebat adhuc quando foderunt ei man9 et p̄des: ut quatuor fontes nobis adhuc viuētib9 ex se ip̄o p̄ferret. **¶** **Q**uātū ptulit vuln9 cum iam expirasset: ut in se nichilo minus fontem quātū nobis post obitū aperiret. **¶** **A**ed dū loq̄mur

de mysterijs natiuitatis: Deuenim9
repente ad seruanda sacramenta dñice
passionis. Nec mirū tamē si q̄rim9
in passiōe qđ in natiuitate sua xp̄us
attulerit: tunc enī concesso sacro pe
cuniam que latebat in p̄cām nre
receptionis effudit.

¶ Primo secundus de tripliā dei
opere et de tripliā eius commixtio
ne.

Magna opera domi ait ppheta
Mag q̄c oīa opa ei9 fr̄es:
siq̄tē magn9 ip̄e: sed ad nos maxi
me spectat. que in eis maxima esse
videtur. Hinc est quidē quod psallit
idem ppheta dicens Magnificauit
domin9 facere nobiscū. **¶** Deniq;
q̄ magnificā nobiscū agat. speciali
ter tria quedā ei9 opa clamāt: p̄me
nre creationis. presentē receptionis
et future glorificationis. **¶** Magni
ficata sunt opera in singulis: opera
tua dñe: Tuū ē virtutē opm tuoz
annūciare p̄lo tuo: nos ipsa salū
opa non silem9. **¶** Tripliā fr̄es
cōiunctionē i hīs trib9 cōsiderāe: ē
celēstis plane operis et diuine v̄tu
tis. Nam in primo quidē opere cōdi
tionis nre de limo terre plasmauit
hominē deus: et inspirauit in facē
ei9 sp̄m vite. Qual artifex. q̄l vni
toz rerū: ad cui9 nutū sic cōglutinā
tur sibi limus terre et spiritus vite.
Amus q̄dem iā ante creat9 erat:
q̄ndo in p̄ncipio creauit deus celā et
terā. Ac spiritus sane non cōmunē
sed p̄pam habet cōditionem: nec i
massam creatur: sed singulari qua
dā excellētia inspiratur. **¶** Agnos

ce o homo dignitatem tuā: agnos
ce gloriā conditionis humane. Est
tibi cum mundo corpus: sic enim de
cet eum qui constitutus est sup vni
uersam hui9 creature corporee mo
lem aliqua similari ei ex parte. **¶** Et
est tibi etiam sublimius aliquod:
nec omnino comparandus ceteris
creaturis. Compacta et confedera
ta sūt in te caro et anima: illa plas
mata: hec inspirata. **¶** Sed anus in
terest hec commixtio: cui re hec v
nio prestat? **¶** Etenim iuxta sapi
entiam filiorum huius seculi. vbi so
ciantur sūmis inferiora: p̄cualent
qui potestatem habent. et humiliori
bus vtiuntur p̄o libitu suo. Concul
cat fortior minus fortem: videt sa
piens indoctum: et simplicem fallit
astutus: potens despiciat imbecillē.
Non sic in opere tuo deus. non sic
in tua commixtione: nō ad hoc soci
asti sp̄m limo. sublimē humili: dig
nā et excellēte creaturā abiecit et
inutili masse. Quis non videat fra
tres: q̄ntū cor̄pori prestat anima?
Nunquid nō tūc9 esset insensibilis
caro ianumata? Ab anima enī pul
chritudo: ab aīma enim icremētū:
ab anima enim claritas visus et so
nus vocis. Deniq; sensus om̄is ab
aīma est. **¶** Cantate michi ista cō
iunctio cōmēdat: caritatē in hac ipsa
condiaonis p̄pē pagina lego: cari
tatē in ipso statim p̄ncipio nō solum
p̄dicat. sed ingerit michi manus be
nignissima creatoris. Et q̄c mag
na hec cōiunctio dilāssimi: s; si stabit
p̄māisset. Nunc autē licet diuino
fuerit munīto sigillo: ad ymaginē

q̄ppe ⁊ similitudinē suā creauit hoīez de⁹: heu
diap̄tū est sigillū. ⁊ vnitas dissipata. Acc
des ille pessim⁹ latro. reas adhuc sigillū fre
git ⁊ sic multā similitudinē dīnā: q̄pat⁹ ē mi
ser hō iūmetis īspicē: ⁊ silis fāis est illis
Rem q̄ppe scāt de⁹ hoīez: atq; hī sili⁹ ei⁹ /
de q̄ sēptū est. Quā rās dñs de⁹ nē: ⁊ nō ē
iūqtas ī eo. Veracē q̄ ⁊ iustū fecit: sicut ⁊
īpē vitas ⁊ iusticiā ē fē vnitas ip̄a possit dis
iūgi: dū sigilli hui⁹ itēgtas pmanēt. Verū
supueit saluā: q̄ idocē sigillū pmutēs me
li⁹: de re fregit qd erat manu dīnitatis im
p̄ressū. Entis inqt sicut dī: scātes bonū ⁊
malū. O maliuole. o maligne: ad qd eis
h⁹ sili⁹ scie? Nit certe sicut dī: recti. iusti.
veraces. Sicut sicut de⁹: i que nō cadit p̄z
Hoc q̄ppe sigillo stāte: stabie vnitas illa.
Ita exp̄m⁹ miseri: qd nob p̄suaserit vsuā
diabolice fraudis. Fracto nāq; sigillo: sequi
tur amāz dissidiū: tūste diuorāū. Vbi ē qd
dixisti nequā: neq; moriemini? Ecce ei mo
timur om̄s ⁊ nō ē hō q̄ viuāt et nō videat
mortē. **¶** Sed qd erit dñe deus / nūq; ne re
parabit op⁹ tuū: ⁊ q̄ ceciderit nō adiaat ut re
surgat? Nō ē q̄ reficiat: nisi q̄ fecit. Itaq; ap̄t
miseriā iopū ⁊ genitū paupm: nūc exurgā
dic dñs. Bonā ī salutā: fiducialit agā ī eo.
Dīq̄t nichil p̄ficiet iūmic⁹ ī eo et fili⁹ iūq
tat. nō apponet nocē ei. Nouā iqt fāio cō
m̄xturā: nā exp̄ssius ⁊ robustius ponosigil
lū. eū q̄ nō ad ymaginē meā fāis. s; ē ip̄a
ymago. splēdor glē ⁊ figura sber: nō fāis s;
genit⁹ aū sclā. Et ne forte timeas ēē fā
gēdū. auit inqt t̄p̄ testāte⁹ mea: s; talis
testā: quā nē ip̄e malles vniūse t̄re nocē vl
lo mō possit. **¶** Dane aū p̄ ex duob⁹ fā sit.
2^a iā q̄nuxio sit ex tab⁹: vt discat ex hīpō
ad sacmētū accedē trinitatē. Verbū qd erat
ī p̄ncipio ap̄d deū ⁊ de⁹ erat. aīa q̄ de nichī
lo creata ē. ⁊ aū nō ēāt. caro de massa cor

ruptiois sū corrupt⁹ aliq. dīno segrega ar
tificio q̄ nulla caro iā erat: vīculo idissolu
bili ī p̄sōe cōiūt vnitate. Hēs ī hīst̄riplex
gen⁹ potētie. Qd nō ēāt creatū: qd p̄erat
repātū: qd sup oīa ēāt paulo min⁹ ab āge
li mīorātū. **¶** Hīc euāgē illa sata farine
q̄ parit fermētā ut sit panis angeloz que
māduet hō: panis q̄firmās cor hoīs. Felix
mlier / bñdā ī mlierib⁹: ī cui⁹ castis viscē
b⁹ supueiente igne sp̄s scī. cōat⁹ ē panis ī
te Felix īquā mlier: q̄ ī hī tria sata īmisit fi
dei sue fermētū. Dīq̄t fide p̄p̄ fide p̄p̄it:
⁊ ut ait elizabeth / bñā q̄ credidit: qm̄ p̄fā
st ī ea / q̄ dīa st ei a dño. **¶** mīrē q̄ fide e⁹
mediāte / vnitū dīxerit vbi carnī. q̄nq̄t u
carnē ip̄az de e⁹ carne suscep̄. Dane ne hī q̄
de p̄nti expositio obuiat p̄t. qd de celestis
regni dī similitudinē: neq; ei idignū videt s; a
loz tgnū fidei male p̄pat q̄ ⁊ t̄pat. **¶** Hīta
q; vīculū vniois: nllā oīo solue p̄t creatū
Dīq̄t nē p̄ncēps mūdi h⁹ h⁹ ī eo q̄cō nē
īp̄e ioh̄es solue dign⁹ ē corrigiā calāamētū
Et cū? Voluat certe aliq̄ten⁹ nācē ē: alio
q̄n qd dissolutū ē nē t̄soluat. Panis īteger
thezaur⁹ abscondit⁹. sapia occulta: īq̄ vbi
tas ī hīs oib⁹. Meito flebat ioh̄es nē iue
niri q̄ ap̄iret libz: ⁊ soluet sigilla e⁹. Dū
ei claus⁹ staēt: nemo ex nob dīnā illā attī
gē sapiētā p̄ualēt. **¶** Ap̄i tu libz agne de
ī: māsue^o vā fodietas expone iūdeo ma
nus tuas ⁊ pedes: vt p̄dat q̄ ī eis late
thezaur⁹ salutē ⁊ copiosa rēceptio frange
de nūq; esurētib⁹ panē tuū. Vol⁹ enī frāgē
potes. q̄ sol⁹ ut q̄fracta solides stare potes.
⁊ ī ip̄a q̄fractio. Vol⁹ p̄tāt hēs ponēdi
aīaz tuā / aī voluens resumēdā. Tua igit
miseriā soluat aliq̄ten⁹ tēplū hī s; nō p̄it⁹
dissoluat. Depat ab aīa caro s; vbi sane
et carnis seruet ī corruptioz. ⁊ aīe plenā q̄
ferat libtatē sola iter mortuos libē agat

educens vinctos de domo carceris
sedentes in tenebris et umbra mor-
tis. **P**onat aia scā carnē immacula-
tam. s; resumēda tercia die. ut mo-
riens mortē perimat: et vita hoīm
cū resurgente resurgat. Ita factum
est dilectissimū: et ita factū gaudea-
mus. **M**orte illa mors mortua est:
et regenerati sum9 in spem vite per
resurrectionē ihesu xpi ex mortuis.

// **J**am qd futurū sit in vnione
tercia q̄s loquit̄. **N**ec ocul9 vidit
nec auris audiuit. nec in cor hoīs
ascēdit: q̄ pparauit de9 diligentib9
se. **C**ōsumatio erit illa cū tradiderit
xps regnū deo patri: et erūt duo nō
iam in carne vna. s; in spū vno. **E**t
eni si adherēs carnī verbū factum
est caro: multo magis q̄ adheferit
deo vn9 spūs erit cum eo. **E**t in
hac quidē vnione media huilitas
exhibet̄. et huilitas magna. **E**t ma-
gna nimis: in ea vero quā expecta-
mus. ad quā suspiram9. pfecta no-
bis. si tū nobis. reposita glorificati-
o est. **S**i memim9 in pma giunai-
one qua ex aia et carne pparat9 est
hō caritate p̄mendari: merito emi-
net humilitas in secūda: qz sola est
vire9 huilitas. lese repatio caritatē.
Porro q̄ vnū rōnalis anime crea-
tura terreno corpis: oīno nō est hui-
litati ascribere. **V**idētem non ex de-
 liberatione p̄pria carni misceē: s;
creando imittē / imittendo creatur.
Nō sic sane ille sūm9 spūs: qui cū
esset magis bon9 / ipso beneplacitū
sui arbitrio accessit ad corp9 inuolū-
tū. **M**erito deniq; caritatem
et humilitatem sequitur glorificati-

o: quia sine caritate nichil prodes-
se potest: et nemo nisi qui se humili-
at exaltabitur.

Sermo tera9 de natiuitate dñi
et circūstantiis eius

Quo quedam rerū genera frēs
in hac natiuitate dñi q̄sidero:
nō solū diuersa. s; et dissimilia vol-
de. **V**idētem puer q̄ nascit̄ de9 est. **E**t
mater de q̄ nascit̄ virgo est: et p̄t9
ip̄e sine dolore est. **F**ulget i tenebris
lux noua de celo: gaudiū magnū
āgel9 euangelizat: laudat multitu-
do celestis milicie. **D**atur glā deo:
pax hoīb9 bone volūtatis. **C**urrūt
pastores: inueniūt qd ad eos dictū
est verbū. **N**unciant alijs: quāq;
audiūt admirāt̄. **H**ec et hys simili-
a dilectissimi dñe virtutis sūt. non
fragilitatis huāne. **V**asa sūt aurea
et argētea: q̄b9 p̄ tāta solēpnitate
in mensa dñi eadē egenis quib9q;
hodie ministratur. **N**ō est nob̄ tollere
ista: nō nobis aure9 discus dat̄ aut
citharus: s; qui in eis ab9 est et pot9

// **D**iligētē q̄sidera ait sapiēs:
que apponūt tibi. **E**t ego certē ag-
nosco i ea esse natiuitatis hui9 tēpus
et locū. et infantilis corpis tēneritū
dñe. pūuli vagit9 et lacrimas: sed
et ipsoz q̄b9 p̄mo annūciat̄ natiui-
tas saluatoris / paup̄tate pastozū.
atq; vigilias. **H**ec sūt hec. p me fi-
unt: michi apponūt: michi pponū-
tur inuitāda. // **H**ymne nat9 est:
nocte natus est xps. **N**ūquid credi-
mus casu factum. ut in tanta aeris
indementia. et in tenebris nascere-
tur: cuius est hyemps et estas. di-
es et nox. **N**ō eligunt pūuli ceteri

quando nascitur: quippe quib9 vix
adhuc viuere incipientibus. nullus
subest rationis vsus: nulla eligendi
libertas: facultas nulla deliberan-
di. **¶** **P**rofratres et si homo erat. erat
tamen in principio apud deum: et de9
erat eiusdem cui9 nunc est sapientie
et potatis: vixit de i virtus et dei sa-
pientia. **N**asciturus itaq; dei filius.
cui9 in arbitrio erat. qdāq; vellet e-
ligere temp9: elegit qd molestius
est: p̄sertim puulo et pauperis m̄is
filio: que vix p̄anos haberet ad in-
uolundu. p̄sepe ad redinandu. **E**t
cum tāta esset necessitas: nullā au-
dio fieri pellū mentionem. **P**rim9
adam pelliceis vestie tunias: p̄anis
secund9 o voluitur. **N**on est tale iu-
diciū mundi. **A**ut iste fallitur aut
mundus errat: sed diuinam falli im-
possibile est sapientiam. **M**ento pro
inde et carnis prudentia mors. si
quidem et ipsa inimica est deo: et
seculi quoq; prudentia stulticia no-
minatur. **Q**uid enim? **E**xistis
vtiq; qui non fallitur. elegit qd car-
ni est molestius: id ergo melius.
id vtilius. id potius eligendum. **E**t
quisquis aliud doceat vel suadeat:
ab eo tanq; a seductore cauendum.

¶ **I**am vero eadē nocte voluit nas-
ci. **V**bi sūt qui tam impudenter ostē-
tare gestiūt semetip̄os? **P**rofratres
qd salubri9 iudicat: vos eligitis qd
reprobat ille. **Q**uis prudētior e duo-
bus? **C**ui9 iudiciū iustius? **C**uius
sentētia sanior? **D**eniq; tacet x̄ps:
non se extollit. non magnificat. nō
predicat: et ecce ānūciat eum an-
gelus: laudat multitudo celestis ex-

eratus. **E**t tu ergo qui x̄p̄istum se-
queris: inuentum absconde thesau-
rum. **A**ma nesciri. **L**audet te os alie-
nū: sileat tuū. **¶** **A**dhuc autē in
stabulo nascitur x̄pus: et in p̄sepio
redinatur. **E**t nōne ip̄e est qui dicit:
me9 ē orbis terre et plenitudo ei9?
Quid ergo stabulū elegit? **P**lane
vt reprobet glām mundi: dampnet
seculi vanitatem. **N**ecdū loquitur lin-
gua: et quecūq; de eo sunt. clamāt.
predicant. euāgelizant. **¶** **P**s̄ps
quoq; infantilia mēbra non silent.
In omnib9 mūdi iudiciū arguitur:
subuertitur. cōfutatur. **Q**uis enim
hoīm si daretur optio/non magis e-
ligeret robustū corpus: et etatem i-
telligibilem quā infantilem? **S**api-
entia que de oculis trahens. **O** ve-
re incarnata. et velata sapiētia. **E**t
tamen fratres. ip̄e est p̄missus o-
lim per ysaiam: paruulus sciens
reprobare malum. et eligere bonum.
Malum ergo voluptas corporis:
bonum vero afflictio est. **D**iqui-
dem et hanc elegit. et illam repro-
bat puer sapiens: verbum infans.
Verbum enim caro factum est: et
caro infirma. caro infantilis. cara
tencia: caro impotens omnis ope-
ris: omnis laboris impatiens. **¶**
Et vere fratres. verbum factum est
caro: et habitauit in nobis. **D**um
esset in principio apud deum. lu-
cem inhabitat inaccessibilem: et nā
erat qui caperet illud. **Q**uis enim
inuestigauit sensum domini: aut
que consiliarius eius fuit? **C**ar-
nalis homo non percipit ea. q̄ spiri-
tus dei sunt. **P**rofratres iam capiat et

carnalis: quia factum est caro. **N**i-
nichil preter carnē nouit audire: et
ecce verbum caro factū est: audiat il-
lud vel in carne. **O** homo in carne ti-
bi exhibetur sapientia illa quondā
occulta: ecce iā ipsis sese ingerit sen-
sibus carnis tue. **C**arnaliter ut ita
dixerim p̄dicatur tibi fruge volupta-
tem: quia mors posita est secus introi-
tum delectationis. **A**ge penitentiā:
quia per hanc appropinquat regnū
Hoc tibi p̄dicat stabulū illud: hoc p̄-
sepe danuat: hoc mēbra illa isan-
tilia manifeste loquuntur: hoc lacri-
me et vagitus euāgelizant. // **P**lo-
rat quippe xp̄us: sed nō sicut ceteri:
aut certe non quare ceteri solent. In
alijs sensus: in xp̄o p̄ualebat affec-
tus. **P**atitur illi non agunt: ut po-
te nec ipsius adhuc vsum voluntate
habentes. **I**lli ex passione lugent:
xp̄s ex compassione. **I**lli iugum gra-
ue qd̄ est sup̄ oēs ade filios: xp̄s fi-
lios ade peccata deplorat. **E**t certe
pro quib9 nūc lacrimas fundit: pos-
tea fundet et sanguinem. **O** duricia
cordis mei. **V**nam dñe sicut ver-
bum caro factum est: ita et cor meū
carneū fiat. **D**ixit et hoc pollicetur
ex p̄ prophetam. **A**uferam inquit
a vobis cor lapideū: et dabo vobis
cor carneum. // **F**rater: lacrimae
xp̄i michi et pudorem parit et dolo-
rem. **I**udebam ego foris in platea:
et in secreto regalis cubituli sup̄ me
ferebatur iudiciū mortis. **A**udiuit hoc
vniuersus eius: rexit posito dyade-
mate: sacco vestitus: aspersus cinere
caput: nudus pedes: fletus et eui-
lans: q̄ morte dāpnatus esset secul9

eius. **I**ntuor illum subito p̄ceden-
tem: stupeo nouitate: causam p̄con-
tor et audio. **Q**uid facturus sū? **A**d-
huc ne ludam: et deludam lacrimas
eius? **P**lane si insan9 sum et mente
inops nō sequar eum: nec simul cū
lugente lugebo. **E**cce vñ pudor. /
Dolor et timor vnde? **U**tq; quia
ex cōsideratione remedij. **P**iculi mei
estimo quantitatem. **N**escibā. **S**anus
michi videbar: et ecce mittitur fili9
virginis. fili9 dei altissimu. et iubetur
ocidi: ut vulnerib9 meis p̄cioso
sanguinis illi9 balsamo medeatur.
// **A**gnosce hō q̄ grauius sunt vul-
nera tua: pro quib9 necesse est xp̄m
dñm vulnerari. **N**i nō esset ad mor-
tem et mortem sempiternā: nunq̄
pro eoz remedio fili9 dei moreretur.
Pudet itaq; dilectissimū p̄p̄iam ne-
gligenter dissimulare passionē: cui
tantā maiestate tanta exhiberi vi-
deo compassionem. **C**ōpatitur fili9
dei et plorat: homo patitur et ride-
bit? **D**ic et mediane estimatio: et
doloris michi et timoris exaggera-
tio est. **V**erū si diligenter obseruem
p̄cepta media: erit etiā consolati-
onis occasio. **S**icut enim grauem
agnosco morbum cui tanta opponi-
tur medicina: sic et ex hoc ip̄o nō in-
curabilem esse cōiectoz: neq; enī p̄a-
osissimas sp̄es frustra insumeret me-
dic9 sapiēs. **p̄**mo ip̄a sapiētia. **P**orro
frustra isumi cōstat. nō solū si absq̄ e-
is eet facilis curatio: s; multo magis
si et cū eis sit impossibil. **A**nimat ita-
q; ad p̄uiaz: et accēdit vehemēti9 de-
sideriū sp̄es p̄cepta. // **D**ane accē-
dit ad consolationē. ip̄a q̄ p̄ pastorib9

vigilantib9 exhibita est visitatio: et
allocutio angelor9. **De** vob diuites
qui habetis consolationē vestram: ut
iā nō mereamini habere celestem. **De**
multi enim nobiles scdm carnē. q̄
multi potētes. q̄ multi sapiētes hu
ius seculi. hōa illa in stratis molli
bus quiescebāt: et nemo eor9 dig
nus habitus ē nouā videre lucē. sci
te magnū illud gaudiū: angelos au
dire cōtātes glā in excelsis deo. Ag
noscant ergo homines: qz q̄ in la
bore hominū nō sūt: visitati ab an
gelis nō merētur. Agnoscant q̄ pla
ceat sup̄nisiuib9 labor. cui9 spūta
lis infusio ē: qm̄ quidē et eos q̄ p̄ vic
tu corpis / corpali vrgente nēitate
laborant. suo dignātur alloq̄o: et al
loq̄o tam feliciā. **Dimittit** humanū i
cis agnoscat ordinē: et quo cōstituit
de9 ut in sudore vultus sui vescatur
cū pane suo. // **Obsecro** vos di
lectissimi: cōsiderate diligent9 quan
tum fecerit de9 p̄ vestra exhortatio
ne et salute. nec infatuosus iueni
atur in nobis sermo tam viu9 et ef
ficax: sermo fidelis et omni accepti
one dign9. sermo nō tam oris q̄ o
peris. Putatis scēs paui michi mo
lestū esse: si hoc ipm̄ verbū qd̄ nūc
loquor ad vos. vacuū sū aliqua uti
litate deperire de cordib9 vris nos
sem? **Et** quis sum ego? aut quis ē
hic sermo me9? **Si** hūc tantillū vo
cis laborē inutile esse doletet hō pu
sill9 / p̄mo et nichilū q̄ iust9 indig
nabitur dñs maiestatis. si tñ eius
opam nrā aut duriciā aut negligē
tia contingat euacuari. **Auertat** h
a seruulis suis. qui pro eor9 salute

inducere dignat9 est formā serui. v
nigenit9 dei patris: qui est sup̄ oīa
deus benedictio in secula Amen.

Sermo quartus de eo q̄ pasto
res inuenerunt mariā et ioseph et in
fante ihesum

Agnoscite fratres dilectissimi
quanta sit hodierna solēpni
tas. **Ante** et dies breuie / et terre an
gusta est latitudo: loco parit et tpe
dilatur. **Noctem** porcupat. celū
replet an̄q̄ terrā: et nox enī ut dies
illuminata est: at̄ in tpe noctis hora
pastores circa fulsit lux noua de celo
Et ut nouentis quo in loco solēpni
tatis hui9 ceperit gaudia celebrari
qd̄ iam angelis erat / futurū omni po
pulo gaudiū euangelizāt: sed et cō
festum adest diuinis p̄sonans laudi
bus celestis exercit9 multitudo. **Hic**
est q̄ solēpnis ducit nox ista pre
ceteris: in psalmis. ymnis. et cātic
spūalib9. **Et** hys potissimū in vigi
liis sine vlla hesitatione credendum
est celestes illos p̄nape puenire et
iūctos psallentib9: in medio iuuen
cularū tympanistarū. **Deo** q̄ mul
ta hodie gemmis et auro fulgent
altaria: quantis ubiq; pallijs pari
etes adornantur. **Putas** ad hec di
uertent angeli: et pannosos homi
nes dedinabunt? **Si** ita est: cur
pastoribus ouium magis apparue
re q̄ terre regibus: q̄ sacerdotibus
templi? **Cur** et ipse saluator ciuēs
est aurum pariter et argentum: sa
crum in suo corpore dedicat pauper
tatem? Aut certe cur paupertas ip
sa tā sollicitate enarratur ab āgelo?
Neq; enim sine cōtatione muste

eij: pannis saluator obvoluitur et
 peritur i presepio: qm id moiste i
 signum nobis commentatur ab an-
 gelo. Hoc iquit vobis signu. Inue-
 nientis infantem pannis inuolutum
 // In signum positi sunt panni tui
 domine ihu: sed i signum cui a mul-
 tis vsq: hodie contradicitur. Multi
 quippe vocati: sed non multi electi:
 et ideo nec signati. Agnosco certe
 agnosco ihesu magnum sacerdote:
 fordidis opertum vestibus: cum al-
 teraretur cum dyabolo. Paentib9
 scripturas loquor: et quibus no ig-
 nota est prophetica visio zacharie.
 Vbi red exaltatum e caput nostru
 super inimicos nostros: ex h plane
 mutauit veste: de rote iduit. amia9
 est lumine sicut vestimento. Exem-
 plum dedit nobis: vt et nos eate
 faciamus. Valior siquidem in con-
 flictu lorica ferrea. q stola linea: li-
 cet oneri illa sit. hec honori. Erit
 cum et mebra sequentur caput: vt
 corpus iam vniuersum vno psallat
 spiritu et dicat. Conadisti sacru me-
 um: et aram dedisti me leticia //
 Inuenientis inquit infantem panis
 inuolutum: et positum in presepio.
 Et post pauca. Venerunt ait euan-
 gelista festinanter: et iuenerunt ma-
 riam et ioseph. et infantem positu i
 presepio. Quid est q sola ab angelo
 comendari videtur humilitas: nec
 tamen sola a pastoribus inueniri?
 Forte specialius commendat agel9
 humilitatem: quia timentibus ceter9
 per supbiam. ipse in humilitate per-
 stitisset. Aut certe propterea ceter9
 annuntiatur humilitas: q hcc qua

si ppria virtus diuine exhibenda sit
 maiestati. Vola tamen no potuit in-
 ueniri: quia semp datur gra humili-
 bus // Inueniunt ergo maria et
 ioseph: et infantem positu in presepio.
 Dicit eni saluator infantia mani-
 festam ptendit humilitate: sic p vir-
 ginem continentia: iusticia p ioseph
 viu iustit: vel cuius laus est in eua-
 gelio non incograt designatur /
 Dane ptenetia debet carni qe nesci-
 at: Iusticia vero virt9 est. qd suu e
 vniuq: tribue: et h ergo pimos
 e neccassaria. Porro humilitas deo
 nos coadiat: deo facit ee sbiectos.
 deo placet i nob sicut ait virgo bta:
 respexit deus humilitate ancille sue.
 // Itaq q fornicat peccat in corp9
 suu: q iuriosus e i pximu: q extol-
 lit et iflatur. i deū. Fornicator semet
 ipm dehonestat: iuriosus molestat
 pximu: elatus q i se e deū inhono-
 rat. Gloria mea ait domin9 alteri
 non dabo. Et supbus. Ego inquit
 michi eā licet no dederis. usurpabo.
 Nec eni placet ei agelica distribu-
 tio: dante gloria deo. pte homib9
 No ergo colit deum: sed aduersus
 deū extollit. ipius plane et infidel
 Que enim pietas nisi cultus dei?
 Quis vero deum colit. nisi qui vo-
 luntarie ei subiectus e. et sicut oculi
 seruo9 in manibus domini sui: sic
 oculi cordis sui ad dominum deum
 suum? // Vt ergo semp inueniat
 in nobis maria et ioseph: et ifans
 positus in presepio: sobrie et iuste
 et pie viuam9 in hoc sculo. Propt
 h eni apparuit gratia dei erudies
 nos: ut abnegantes impietate. et p

hoc quoque gloria illius apparebit.
Sic eni habes. Apparuit gratia dei
oib9 hoib9 erudiens nos: ut abne-
gantes impietate et secularia desideria
sobrie et iuste et pie vitam9 in hoc
seculo: expectantes beatam spem et ad-
uentu gl'e magni dei. Apparuit in
paruulo gra dei ad eruditione: et
hic erit magn9 sicut de eo gabriel
locut9 est: et quos paruul9 erudit
ad humilitate cordis et mansuetudine
magnificabit postmodu et glorificabit
magnus et gloriosus aduentus: ihe-
sus xpist9 dñs noster

¶ Vermo quāto eiusde unde sup.

Benedictus deus et pater dñi
nostri ihesu xpi/pater misericordiu/
et deus totius consolatiōis: qui con-
solatur nos in oī tribulatiōe nostra
Benedictus qui propter nimiam cari-
tate suā qua dilexit nos. misit nob
filiu suu dilectū in quo ei bene pla-
cuit: p quē reconciliati pacē habeam9
ad deū: et idem sit nobis reconcilia-
tionis huius/et mediator et obsecr
Nō est quod vereamur frēmci sub-
tā pio mediatore: non est qd de tā
fido obside dubitem9. **¶** **¶** Qualis
mediator est inquit qui in stabulo
nascit. in presepi ponitur: pannis
obvoluitur sicut ceteri. plozat ut cē-
teri. deniq; infans iacet ut ceteri cō-
sueuerūt. Magn9 plane mediator
est: ead in hys oib9 que ad pacē
sunt non perfunctorie. sed efficaciter
querens. Infans quidē est. sed vbi
infans: cui9 ne ipa quidē infancā ta-
cet. Consolamini consolamini dicit
dñs deus vester: dicit hoc emanuel
nobiscū deus. Clamat hoc stabulu

clamat presepe: clamat lacrima.
clamat pāni. Clamat stabulu: cura-
do sese hoi qui in latrones inaderat
prepari. Clamat presepe: cū hoi
qui in iumentis paratus fuerat pa-
bulu ministrari. Clamat lacrima. da-
mant pāni: eiusde ipi9 auentū vul-
nera ablui et detergi. Diquitē nul-
lo hor9 xpūs eguit. nichil hor9 illi
ppter se: magis autē oīa ppter elec-
tos. **¶** Verebuntur filiu meū ait
pater mi9. Verū id quidē dñe: re-
ueretur eum. **¶** **¶** quidē. Nō plane in
dei ad quos miss9: sed electi ppter
quos missus est. Reueremur eū nos
in presepio: reueremur in patibulo:
reueremur in sepulchro. Deuote sus-
cipimus teneū ppter nos. auentū
ppter nos. pallidū ppter nos: sepul-
tum ppter nos reueremur. Deuote
adoram9 autē magis. Deuote amplecti-
mur cū symeone sancto infancā sal-
uatoris: suscipientes misericordiam tuā in
medio templi tui. Diquidē ipse est
de quo legim9: misericordia dñi ab
eterno. Alioqn quid eternū patri
nisi fili9. tunc spūs scūs. **¶** Et vterq;
quidē nō tā misericors: q ipa vē mia
Nichilomin9 ead pē mia est: atq;
hij tres nō nisi vna mia: sicut vna
essetia. vna sapia: vna diuinitas.
vna maiestas. **¶** In eo tamē q pē
mi9 dicit de9: qd nō videat vel
appo noie filiū designari. **¶** **¶** forte
qd dicat. Cūo illi appriū est misere-
ri: tan9 iudicia abiss9 multa. **¶** Regi
enī dicit oēs vie ei9 mia sola: s; mia
et veritas. Nō min9 iust9 q mōre
est: cui mia et iudiciū decantantur.
Verum id quidē: cui vult miseri

tur. et quē vult inducat. **I**tem qd misere-
tetur p̄p̄riū illi est: ex se enim su-
mit materiā/ et velut quoddā semina-
rium misereādi. **N**ā quod iudicat
et contempnat. nos eū quodāmodo
cogimus: vt longe aliter de cor de
ipsius misereātiō: q̄ aduersio pro-
cedere videatur. **I**psū audi dicentem
Niquid voluntatis mee est moris
imp̄i dicit dñs: et nō magis vt cō-
uertat et viuāt. **R**ecite ergo nō
p̄ iudiciōrū vel vltionū dicit: s̄ mi-
sericordiāz pater: nō mō q̄ patris
videt misereri potius q̄ indignari.
Et quēadmodū misereatur pater fili-
orū/ misereatur timētū se. s̄ eo ma-
gis q̄ misereādi causam et originem
sumat ex p̄p̄riō: iudiciū vel vlti-
di magis ex nostro. **S**i p̄p̄ter
hoc pater misericordiē: quare pater
misericordiāz. **D**emel locutus est
deus ait p̄phetā: duo hec audiui
quia potestas dei est: et tibi dñe mi-
sericordiā. **C**eterū apostolus no-
bis in vno vbo et filio vno/ ipsam
quōq; misericordiā duplicem cōmen-
dat. patrem dicens nō vnus tantum
misericordiē. sed misericordiāz: et
tūc nō vnus/ s̄ tantus consolatio-
nis. qui cōsolatur nos nō modo in
hac vel in illa: s̄ in ōni tribulatiōe
nostra. **M**isericordiē dñi multe ait
quidā. vide licet quia multe tribulati-
ones iustoz: et de ōnib; hīs libe-
rauit eos dñs. **V**nus est dei filius.
vnum verbū: s̄ miseria nostra mul-
plex. non modo magnā misericordi-
am. s̄ multitudinem querit misera-
tionum. **F**orte tamē p̄pter sub-
stātiā duplicē qua subsistit huma-

na condicio. cū sit vtraq; tam mise-
ra: nō incongrue duplex hoīm dica-
tur miseria: licet sit multiplex in v-
traq;. **D**iquitē et corpis et cordis
nostri tribulatiōes multiplicatē sūt.
s̄ ab vtriq; necessitatibus eruit: qui
totū hominē saluū fecit. **C**ū ergo v-
nus ille et vnica dei fili9. cā iam
nūc tenet. p̄pter aīas/ tollere scili-
cet peccata mūdi: et secundo p̄pter
corpa sit vterus vt ea resuscitet et
cōfiguret corpi claritatē sue: nō in-
congruū fortasse videbitur. vt i eo
q̄ p̄i mīaz bñdiciō. duplicē hāc
mīam p̄stetamur. **D**uplicēs ei hu-
mane nature corpi simul et aīam.
nō modo cōsolamini semel: s̄ vt sup̄
q̄z meminim9 cōsolamini p̄solamini
dicit dñs de9 vtr: vt videlicet certi si-
mus q̄ vtrūq; sit saluatur9. q̄ neu-
tū suscipe ē de dignat9. **I**n q̄b;
putas. **P**lane i p̄lō suo. **I**pse ei et
nūc saluū fāet nō quōq; s̄ p̄lū suū
a p̄cis eoz: et postmodū nō oē cor-
p9: s̄ corpi hūilē/ p̄figurabit corpi
claritatē sue. **D**eniq; p̄lū suū p̄solat
vtrq; p̄lū hūilē quē saluū fāet:
nā oculos sup̄boz hūiliabit. **V**is
nosse p̄lū ei9. **T**ibi de reliq; ē pau-
per: ait hō sc̄dm cor dei. **E**t ipse
i euāgelio. **D**e vob; diuites: qz hēt
p̄solatiōem vtrā. **E**t nos di-
lāssimi i eo p̄lō sp̄ inueniri optim9
nō aui d̄ vtr: s̄ quē p̄solat dñs de9
su9. **E**t ei p̄solat eos: q̄ suā habēt
p̄solatiōem. **N**ō p̄solat xpi lacrimae ca-
chinātes: nō p̄solat p̄ni ei9 abu-
lantes in stolis: non consolantur
stabulum et p̄sepe amātes p̄mas

cathedras in synagogis. **V**ed
 equanimiter forte vniuerse hec cō
 solatiōes expantib9 i silētio dñm:
 lugentib9. pānosio. paupib9 tēdere
 videbūtur. Ceterū audiāt: qd ip
 si quoq; āgeli nō alios p̄solātur Vi
 gilātib9 enim. Custodiētib9 vigili
 as noctis: euāgelizatur gaudiū no
 ue salutis: et eis nat9 esse dicitur sal
 uator. Paupib9 atq; laborantib9.
 nō vobis diuites qui vestra habet
 p̄solatiōē et v̄ diuinū. it̄ ip̄as noc
 tis vigilas dies sc̄ificat9 illapit: et
 nox sicut dies illuminata. ymmo in
 diem mutata est: dicite āgelo Qui
 a natus est vobis saluator hodie:
 vtiq; nō hac nocte. **E**t quidē nox
 p̄cessit. dies autē appropinquabit: ve
 tus vtiq; dies ex die. salutare dei
 ihesus xp̄us dñs noster: qui est su
 per om̄ia bñdāus de9 in sc̄la Amē
**Sermo sextus de natiuitate do
 mini. vñ supra.**

Non poterit explicari sermo:
 quē mente p̄cepi. Stupor enī
 miraculoz opprimet me: et dū om
 nia replēt oīa cōplicatur. Quis po
 terit excogitare diem aduent9 ei9?
 Ideo sit elinguis lingua: et memori
 a imemor / insensibil sensus. Insue
 ta nouitate relucet oīa: et oīa p̄tū
 v̄ginis obsequiuntur. Fuit mirabilia
 in celo sursum: et in terra deorsū: qui
 a vniuersa in nascēte dei obsequiū
 iurauerūt. Insigniuntur cōtra celo
 rū: stella lucētior et multo lamiē lo
 ca flāmantia prestāguntur: diffū
 duntur per quadrisidū orbem radij
 rutilantiores: et pluralitatem stel
 larum igniū nou9 ignis obtundit.

Miratur orbis celos nouum pepe
 risse splēdorem: et inuērsibile eo
 tū statū ad signa et p̄digia fuisse p̄
 uersū. **V**ident caldei in celis qd
 balaam reliquit in scripturis. **O**rie
 tur iquit stella ex iacob. et cōsurget
 hō ex isrl: et erit oīs terra possessio
 ei9. **N**ascitur stella in excelsis: et de
 us in terris: et ei9 possessio a mari vs
 q; ad mare. **P**reparant se reges
 tharsis: et cū nouitate munerū vi
 deāt nouā m̄rem: filiū nouū: nouā
 natiuitatem. **F**ons olei de terra erit
 pit: templū rome qd vocabat̄ eter
 nū corruit: oīb9 impesit: et vrbis et
 orbis mirabiliter consummatū. **C**ū
 enim romani iūctiorose antiquitatē
 memoriā. templū singulari scema
 te facere decreuissent: ab oī illa deo
 orū ymmo demoniorū multitudīne
 quiescerūt vs qd durare posset tū ex
 cellētis op̄is operosa cōstructio. **N**ū
 sum est donec v̄go pareret. **A**lli ad
 impossibilitatem ozaculū retorquē
 tes: templum eternū solempnem
 illam machinam vocauerūt. **N**octe
 autē cum v̄ginali thalamo v̄ginē
 flos marie egressus est: ita cecidit et
 cōstructum est illud mirabile et co
 lumnarium opus vt dix̄ appareant
 vestigia ruinatū. **B**ethleem
 ciuitas dei summi: et in te et in sub
 urbib9 tuis visa sūt mirabilia hodie
Deus pendet ad vbera. ponitur in
 presepe. ligatur in amīs: pannis
 inuolutur. et laxatis fascioliis. feli
 ces man9 et sancta brachiola. p̄ci
 natū puitate expādit: alludit v̄gi
 ni: matri aridet. et blandientes o
 culos ad mariam intorquet. **S**tat

pterita tantis miraculis regina ce-
 loz: confert in corde suo salutatio-
 nem archangeli. conceptionem dei.
 natiuitatem pueri: et miratur qd ille
 qui sic potuit ad nos venire. sic volu-
 it subuenire. **A**d est et ioseph/ sed
 ab utroq; remotus: et in excessu me-
 tis miratur. et mirari satis non potest
 qualiter ad tante dignationis admis-
 sus sit archangeli. **A**d est multitudo ce-
 lestis exercitus: et uocibus gloriofis
 gloria in excelsis deo auditur. **P**osto-
 res uenit et inueniunt puerum et pu-
 ellam: praedit stella. reges accedunt:
 adorant filium matrem venerantur: of-
 ferunt munera. deferunt maiestati:
 et uocatur herodes. iherosolima tur-
 batur: requiruntur scribe: locis p'di-
 citur. indiciatur simulatio: simulatoz
 ad nichilum deducitur: deteguntur co-
 merta fraudum. magi per aliam viam
 reuertuntur. pax iaudita a seculo reg-
 nat. vniuersus orbis ad censum descri-
 bitur: triuus olei de terra p'sudat. et
 in diuinitate uenae liquor scificatus ebul-
 lit. **Q**uid est hoc nisi quia vera pax
 in terris apparuit: nisi quia ad sup-
 remum regnum aues ascendimus. nisi quia
 fons misericordiae de uirgine emanat. **O**le-
 um effusum nomen tuum. **S**piritus sanctus
 scripture ipsius unus et unicus fabrica-
 tor: non quam suae pinguedinis dul-
 cedinem sub hoc capitulo dereliquit.
Ned vos nocturnis uigiliis ita de-
 fatigati estis: ut uix possitis sompnum
 ab oculis amouere. **E**uigilate tamen
 paulisper/et sompni torporem exau-
 tite: aderit ille de cuius natiuitate lo-
 quimur. ut illuminet oculos nostras ne
 obdormiamus. **T**otus autem sentetie

sensus ex illius archa mutua bitur: et
 cuius consilium est quasi consilium dei. **I**pe
 ille est dominus uidelicet darenuallensis:
 cuius religio et discretio/sapietia/elo-
 quetia/vita et fama per totam latinu-
 tatem non immerito deaurant. **L**ibe-
 ter enim illius seruanas adoro. **N**ed
 ad propositum reuertamur. **B**e-
 nignus ille spiritus de cuius secretiore
 fonte tantorum flumen euadit: in
 his tribus uerbis tria nobis require-
 da reliquit: uidelicet nomen sponsi.
 quate oleo comparatur. quomodo et ef-
 fundatur: quia et nomen tacet. de co-
 gnatione nil loquitur. de effusione
 nichil dicit. **P**rimum de nomine uide-
 amus. **M**ulta de arbitror uocabula
 sponsi. per diuinam scripturam spersa le-
 guntur: sed in duo uobis vniuersa
 complector. **N**ullum profecto reperies
 quod non sonet aut maiestatis potentia-
 am: aut gratiam pietatis. **P**uer domini de
 quo frequenter facio mentionem: ad re-
 gis cubiculum introductus. duo quasi
 sublimiora de ipsius ore diuinitatis
 audiuit: potestas dei est inquit. et ti-
 bi domine misericordia. **N**ed et ipse saluator. per
 prophetiae ueritati attestans ait: uos
 uocatis me magister et domine. **D**ominus
 nomen est maiestatis: pietatis magis-
 ter. **S**i enim prius est prebere escam cor-
 poris: multo misericordius escam aie
 impertiri quod est proprie magistrorum:
 qui mentes indisciplinatas sub disci-
 pline rigore coercent. **V**ideamus
 quod horum nominum effundatur: utrum no-
 men potestatis in nomine gratiae: uel nomen pi-
 etatis in maiestatis uocabulum. **A**bsit ut
 inia in potentia inducat: quia misera-
 tiones eius super omnia opera eius.

Certum est ergo q̄ potestas dei in
maiorē hodie pietate effusa est. cū
celi distillaret a facie dei: ⁊ de virgi
neis membris vetustus dictum ex
oritur. nō est qui se abscondat a ca
lore isto: quia largior olei effusio
a capite descendit in barbam: qua e
ciam extremam vestimentū fimbriā
largius irroravit. // **T**āta est
habundantia miserationis: ut non so
lum sub nomine effusiois. s; exina
nitionis censeat. Exinanivit semet
ipsum ait aplūs forma servi hodi
erna die accipies: ⁊ cū tota multi
tudine miserationū suarum de tha
lamo prosiliit virginali. **N**ō enim
habuit dulcorem modum ad redi
mendum nos abissus illa consilio
rum dei: quia quicqd in diuinitate
thesauro pietatis inuentum est: to
tum in utero virginis congestum
est. **N**ō me capio pre letitia: quia
illa maiestas naturam suam natu
re mee carnis et sanguinis subue
lat. ⁊ me miserū in diuicias glorie
sue non ad horam sed in sempiter
nū includit. **F**ratrater me⁹ dñs me
us: ⁊ timorem dñi fratris vincit af
fectus. **D**ñe ihu xpi. libenter au
dio te regnātem in celis: libentius
nascentem i terris: libentissime cru
cem clauos ⁊ lanceam sustentem.
Hec siquidē effusio rapit affectum
meum: ⁊ istorū memoria incallescit
cor meum. ⁊ uiuentis ⁊ uiuēte poti
onis asperitate purgatum. **V**iuēs
est iste sermo ⁊ efficax: et penetra
bilior omni gladio anāpiti: pertin
gens vsq; ad diuisionem anime ⁊
spūs cōpagum quoq; ac medulla

rum scrutator. // **V**ñ illoz qui
aphalis chori aut magister aut in
ter magistros est: sub senaria diui
noꝝ noīm p̄tione. ⁊ de hac effusio
ne mirabiliter quidē sed subtiliter
aphetauit. **V**ocabitur nomē eius
amirabilis. consiliari⁹. de⁹. fortis:
pater futuri seculi: p̄ncipe pacis. **E**
rat quidē amirabilis dñs me⁹ inter
angelicos ordines audiens p̄num
glorie sue: amirabilis illi mirabili
creature: faciens mirabilia in celo ⁊
in terra in mari et in omnibus abis
sis. **E**go autem in luto fecas ⁊ mise
rie obuolutus miser et miserabilis:
⁊ omnem spem emergendi p̄dide
ram. **I**lle in gloria: ego in miseria:
amirabilis ille. miserabilis ego.
Vandum ⁊ terribile nomen eius:
quod vix audeat dignior natura.
Nomen istud clausum ⁊ integrum
quomodo capere poteram: quē vix
angelicus oculus prospicere/ nēdū
perspicere potest. **V**ed vide effusio
nem. **I**lle qui erat amirabilis ag
nūb⁹ angelozum: inclināt celos ⁊
fit consiliarius hoīm. **M**aiestatū
nomen in pietatiū effunditur.
⁊ qui mirabilis est in celis: consule
te venit in terris. **A**bscondit purpu
ram sub miserie vestimentis. **E**t ad
lutum vbi iacebam inclinatur non
mergitur: ⁊ si audeo dicere/ in fix⁹
sum in limo p̄fundi/ operi manūū
suarū porrigit dexterā: de p̄fundis
aquarū extrahit. extracū abluīt ⁊
ablutum induit. indutū repoztat: ⁊
repoztatū cōfirmat. **P**ozrigit dex
teram cum nascatur. cum loquē ex
trahit: abluīt cum moritur. induit

ann resurgit: cū ascendit reportat
cōfirmat cū spiritū emittit de celis
Son9 quidem cōsiliarius: qui con
siliū qd voce dedit. et morte de
fendit **E**rat enī docens ait euange
lista sicut potestatem habes: non si
cū scribe et phanzer eorū. **D**eus.
fortis. noīa sunt potestates: sed de9
effunditur in patre futuri seculi: for
tis in pñape pacis **B**reuitur curro.
quia et fatigatis et scientib9 legem
loquor **Q**uid tibi musitabūde
luaser in tāta deflutiōe et effusio
ne? **C**lausum ē tibi totū itinerariū
dei: et malignas oculus tu9 hic nī
mīū caligauit **P**z et dñs me9 ami
rabilis fuit i natiuitate: cōsiliarius
fuit in pñicatione: et9 in miraculozū
choruscatione. forte in passiōe: pñ fu
turi seculi i resurrectione: pñape pa
cis i illa eterna bñitudine **N**ō terre
amīni nouitate verborū: qz nichil
nouū introducat. **D**ic et olim noīa
cōmutata et effusa sunt. abram in
abrahā. sarai in saram: et si quas
alias imutationes in illa veteri of
fiana vox legisse recolit **P**ed
et ab ipsis pñe mūdi pñapib9: in
archano quodā scripturarū loco di
uini nomis effusione inuenisse me
recolo **L**oquitur dñs ad moysen de
liberatione israhelis: et post multā
dei et moysi cōsabulationē. pñophe
ta subtiliter inquit nomē eius **E**t
dominus dicit **E**go sū qui sum: hoc
est nomē meū ueternū **H**ec dices
filijs israhel **Q**ui ē misit me ad vos
Perterrit9 moyses ieritabil auc
toritate vocabuli: ac si diceret. hoc
excedit intellectu meū: non possum

capere nisi effundatur. **A**udiat a ma
iestate **E**go sum de9 abrahā deus
ysaac et deus iacob **V**ides effusio
nem? **E**cce deus angelozū vocat se
deum hominū **C**urram9 ergo
fratres in odore vngentozū istorū:
curramus ad oleū de oliua speciosa
in campis expressū. nulla insectū a
murca: nulla substantiatū amaritu
dine **O**leū quod exhilarat facie ho
minis: quod sanat vulnera: dolorem
tollit: reddit sanitatē. **N**ōne sama
ritanus noster nobis a latrone pes
simo vulneratis: attulit vinū et ole
um: ad purgandū et mitigandum
vulnerē magnitudinem? **P**ed mul
tum olei. parū vini **M**ultum miseri
cordie: iusticie parū **S**ic quippe de
cebat miseratē: sic misero expedie
bat **N**ō intres in iudicio cum seruo
tuo ait iust9: quia nō iustificabitur
in cōspectu tuo oīs viuens: s; coro
na me in mīa et miserationib9 **V**e
niens qppe hodie quinq; vasa attu
lit olei: nō nisi duo vini **S**pirit9 e
nim sapientie. intellect9. cōsili9. scien
tie. pietatis. mie dulcedine sonat: et
mīam flagrat: et euacuat sanitatem
fortitudo et timor vinū sunt: s; hoc
vino potat9 est potes ille cū xps in
spū fortitudinis descendit ad iferos
nō timid9 s; timēd9 **V**ideam9
nūc qre oleo cōpetur. **O**leū si vos
mel9 nō hēt: lucet pascat et vngit.
Ite facit xpi nomē. et p oīa resonat
ppatiōi **L**ucet pñicati9: pascat cōgi
tati9: iuocati9 lenit et vngit **V**ide
qū pñara lūaria lūmē noīs h9 sup
eloquētie candelabzū portauerūt. si
nō illuxerūt choruscationes dei orbi

terre: si non in splendoze fulgozis
huius comota est et contereuit ter
ra. In noie ihesu cristi surge et am
bula: dicit claudo princeps aplorū
Nōne quasi fulgoz exiliuit ab ore
petri: tū noiatū est nomē quod ore
dñi noiauit? Et statim inqt cōsoli
date sunt bases ei9 et plante. Voca
bulū ihesu sicut ori genis lingua no
bilior diffiniuit. dulce et gloriosum
omni adoratu cultuq; dignissimū:
qd nō prius ab hoib9 de aut efferri
in mūdū: sed a quodam sublimiori
excellentiori q; natura. Omnes q̄p
pe prophete nomen istud aut nesci
erūt. aut penit9 taauerūt: et reserua
ta est prerogative dignitas archan
gelo gabrieli: q̄ sāto ore sāte vir
gini illud p̄mū euoluūt. // Nōne
ysaias in excessu mentis raptus ver
bis archagelas eiste pene sillabis
consentit vsq; ad sancti nois nouita
tem? Pasceit reuera: nec est felicioz
pastio in loco pasce vbi nos domi
nus collocauit. Quid eque mente
cogitantis ipinguat? Nomē ihesu
mel in ore: in aure melos: in corde
iubilus. Omis abus qui non condi
tur hoc sale: infatuatus est. Scrip
tura que non fuerit iterlita oleo tā
te deuotionis. insipida est. Olim mi
chi tullius dulcescebat: blandiebat
et syzrens: vsq; in exiaū dulces me
um incantauerūt itellecū. Lex. pro
phete. euāgelii. epistole. et omnis
gloria sententiazz dñi mei et seruoꝝ
eius: aut parua videbatur aut nul
la. Nescio modo quid dulcis michi
imurmurat filio yesse: qui vario ser
monū et sententiazz cōcentu. omnes

illos quos diligere consueuerā. ine
loquētes reddit et mutos. Venit et
ungit: quia nichil sic recreat i tribu
latione. Deniq; et probare licet. In
uoca me inqt in tribulatione: erua
te et honoreficabis me. Hoc est no
men: hoc est oleū: hec olei effusio.
Amen dico vobis: non deficiet hic
lechitus olei nec minuetur. donec
pluuia volūtaria que segregata est
hereditati eius diffusus insillet:
donec faciat celum nouū et terrā no
uam: quia mīa ei9 ab eterno et vsq;
in eternū sup timentes eū. Vnde iā
surgam9 et p̄parem9 nos ad solēp
nioris misse iubilationē. nec cordi
bus parcentes nec vocibus: ad ho
noꝝ pueri qui nat9 est nobis: q̄ est
de9 in secula benedictus Amen.

Sermo septim9 vnde sup. Vel
potius debet legi in conceptione be
atissime marie virginis

Sultate fratres in dño:
quia de dñā illa sermo suc
cedit. que singulatē in cor
dibus vestris redicat p̄nāpatū: que
est ad cui9 nomen humiliter indina
tis: cui9 horis reuerenter assistitis.
cui9 memoriā iugiter frequētatis.
Hec est que vestris affectibus suavi
ter idulcescit: qz magna multitudo
dulcedinis eius. Spiritus enī ei9
super mel dulcis: in qua dulcis dñs
cū omni sua dulcedine superuenit.
Cū enī fecerit deus omnia opera sua
valde bona: hic meli9 fecit affectas
in ea sibi redinatoriū aureū: ut p̄t9
tūmultus angelorū et hominū. et
redinaret et requiē inueniret. Hoc
est quod natura nūatur. reueretur

angelus: ueretur homo. stupet celum:
extremis terra. infernus exhorret:
in huius uero maiestas altissimi mi-
rabiliter liquata. sicut adipe et pin-
gue digne repleuit terras: infudit ce-
los: inferna respexit. Hic exinanitus
semetipsum exaltatus: imensus: mensu-
ra bona et cōferta: et uagitatā mie-
tens in sinu uirginis. Hic diuinis ma-
nibus unctus oleo leticie: et sicut alta-
re in signū pontificij cōsecratus. De
altari hoc ad arā cuius ascendens
apud euore tanquam alterius generis o-
leo perfusus: iam non cōsecratus: sed cō-
secrans totū corpus machine mūdia-
lis. largiore liquore cōsecrauit. //

Fateat merces. tristitia fugiat:
eliminetur dolor. rancor abscedat:
ut liceat vacare et uidere cum moyses ui-
sione hanc grande: qualiter deus in
hoc ventre cōcipiatur. deapiatur de
obolus: recipiatur perditū. in debi-
tū accipiatur. Totū me trahit af-
fectio: sed ozo desit: diuersa cogita-
tio uocis paupertate confūdatur. Fre-
quent interiora: et inuicta ebulliunt
altitudine: sed frigiditas lingue ac-
mulos refrigerat exūdantes. //

Est beatissima? Rūquid ita sensi tac-
turnus obdormiā? ut ibi mutus sim
ubi ois loquitur creatura? Verumptē
non tacebo et non quiescā: donec e-
grediatur ut splendor uultus tui:
et sermo de te cōceptus. si non ut lā-
pas: salte ut scintilla accendat. Mo-
uet fateor quod disponente deo peccat
rationales creature: et multis annorum
milibus tam celestia quam terrestria in-
cassū stare uideantur: seminat il-
lis: istis diuitis. Dat illa magna

auitas: ciuium suorum numerositate
fraudata: et a stellantibus palatijs:
multiplex habitatiū multitudo p-
pellitur. Obscuratur stellarum ignes:
solē loquor et lunā et stellas: et mul-
ta sui luminis claritate mutantur.
Terra malediatur. cum dampnatur
hominum successio: et ois creatura iuxta
apostolū parturit et ingemiscit. Ta-
cet deus omnipotens: et ordinans e-
ius omnipotentia tantā dissimulat
confusione. //

Tandē nascitur ma-
ria. et ad nubilos annos egrediens
specie induit speciosa: que ipsū alli-
ciat deū: et diuinitatis oculos in se
cōuertat. Vide quod in dicit ille: nō
minimū explorator secretorum dei. Au-
di et uide et idina aure tuā: obliuiscē
populū tuū et domū patris tui: et paupis-
cet rex de corde tuū: quoniam ipse ē dominus de-
us tuus. //

Germinet igitur uirga
pessse de toruosa radice generis hu-
mani et patriarcharū arboze in al-
titudinem. et rectitudinem erumpens:
omnem ignorat notositatem. filio-
rum tenebras nescit: fruticosa que
quod non habet. Videt et ardet ille
vehemens amator. et totum epy-
talamium in eius laudibus decan-
tat: ubi manifeste sponsus induci-
tur. spirans amorem sincerissimū:
nec ultra valens dissimulare quod
patitur. Euocatur statim celestis il-
le conuentus: et iuxta prophetam
inijt deus consiliū. cogit consiliū:
facit sermonem cum angelis de res-
tutione eorum: de redemptione
hominū: de elementorum reuoca-
tione. Illis stupentibus et miran-
tibus pre gaudio. queratur modus

receptionis: et statim de thesauro
diuinitatis marie nomen euoluit: et
per ipsam/et in ipsa/et de ipsa/et cum ipsa
totum hoc faciendum decernit: ut sicut
sine illo nichil est factum. ita sine illa
nichil refectum sit. Tradit epla ga
briel: et in qua salutatio virginis incarnatio
redemptoris: plenitudo gratie. glorie
magnitudo: multitudo leticie conti
netur. Missus ergo angelus gabriel
a deo: et etiam antequam ad virginem pue
niret: inuenit deum virginis illapsu
visceribus: et maiestatem dei virginis
ventris breuitate conclusam. // **O**
venter diffusior celis. terris que apli
or. capacior elementis: et qui totum
claudit omnia conducentem: in quo
deus glorie redinatur. Denique et ar
changelus non ait. aue maria replen
da. sed plena: non dominus veniat in te
sed dominus tecum: quia inde tota eam
sibi rapuerat spiritus sanctus: et celestibus
insignierat ornamentis. Nam consecrata
erat in loco voluptatis: de quo fors
iste debebat ascendere qui vniuersam
terre superficiem irrigaret. **D**atis
huicque sparsimus verba: et vola
tias sermonibus diuersa presemiaui
mus. Inueniamus hic si forte aliquid
dignum elucere valeamus. **F**luuius ait
scriptura egrediebatur de loco volup
tatis ad irrigandam vniuersam superfi
ciem terre: qui in diuiditur in quatuor ca
pita. **F**luuius iste est dominus meus ihesus. qui
de duobus locis voluptatis egreditur.
ex utero patris. et ex utero virginis.
Vnde propheta. Dominus deus noster flui
us gloriofus: exiliens in terram sitientem
Hic ineffabilibus differentijs longe
aliter a patre quam a matre egreditur:

quia et si hec temporalis natiuitas glori
sa est: multo gloriofior est eterna.
// **H**ortantibus vobis de utraque ge
neratione volo aperire quod sentio. non
quod aliquid exponere presumam. cum hoc ul
tra omnem vires. quantomagis vltra
meas sit: et extreme de me tunc sic vel
le fari ineffabilia. maxime hominem impe
ritum. **N**on enim oblitus sum salomonem dicen
tem. Dicitur qui nimium comedit mel.
euomit illud. Sic qui scrutator est ma
iestatis opprimetur a gloria. **D**e utra
que enim per prophetam dixi puto. **G**enera
tionem cuius enarrabit? Quia ce
ptis illa ineffabilis et inaccessibilis
est: que nulli prout creature. **H**oc sen
su credo apostolus dixisse de deo: qui so
lus habitat luce inaccessibilem: cui
etiam puriores nature tanto reuer
berentur intuitu: nec possint retum
pere tante claritatis abyssum. **I**pse
enim filius protestatur. nemo nouit
filium nisi pater: neque patrem quis no
uit nisi filius. et qui voluerit filium reue
lare. **N**on sicut est: sed sicut capere
potest: cui tanta dignatio reuelat.
Vnde et illa sublimis anima: que usque
ad terram celum in diuicias glorie cap
ta fuerat. dicit. et ego me non arbi
troz omnia comprehendisse. **V**erissima
ergo diffinitio est: quia illa gigne
tis et geniti generationem nulli om
nino penetrat intellectus. **H**anc etiam
de matre: omni humane creature reor
inextricabilem: et nescio utrum ab
illa excellentiori natura valeat com
prehendi. **Q**uis enim compre
hendat vniunionem carnis et ver
bi: qualiter deus et homo in v
nam personam conueniat / saluis

imperturbatis qz pprietatib9 natura
tū? Unus qz in suo sensu abūdat? e
go hāc omne sensum supgrēdi creda
reterz virozū vestigijs inherēs? qz su
per hec sanas z inconuissas sūas
reliqūt. **///** Ad paternā igit gene
rationē recurrētes. locū voluptatis
pzem esse cēsem? z ai de9 illocalis
sit. s. effiactas rerū. nisi per vulga
tos sermones explicare nō possum?
In ipō autē omne voluptate ēē itel
ligit. qz legit aplm dicātē: qm ex ipō
et p ipm et i ipō sunt oia? z aliū ex
illo duodeno apice similiter cruciā
tē: oē datū optimū. z omne donū p
fecū de sursū est descendēs a pze lu
minū. Ipse etiā fili9 dicāt. **Hec ē vi
ta eterna** ut cognoscāt te solū verū
deū. **Cognitio igit patris vita eter
na est:** z ubi vita eterna ibi sempi
terna voluptas. **///** Egreditur er
go flui9 de loco voluptatis: quia
gignitur de utero pzis. deus de de
o. lumē de lumie. de dño dñs. **Egre
ditur autē pceptitate:** qz itē ē ai pa
tre. **Itē dico scdm sbam:** nō scdm p
sonā. **Egrediē z eqūitate:** qz pzis oī
potentiā respiciat generatē: ai oia q
possit pat/ possit hec et filius: sicut
ipē testatur. **Oia q faciūt pz / faciūt et
fili9:** z nec pōt fili9 facere quicq. ni
si qd viderit pzem facientē. **Egredi
tur z eternitate:** qz licet generetur.
nō est posterioz generatē: sed abo v
nius antiquitatis sūt: si tñ vocabu
li nouitate non exhorētis: qd licet
quoquomō significet que dicūtur.
lōge tñ est a snie maiestate. **Egre
ditur similitudie:** qz similis est pa
tri. pzis ymago. splendor glorie: z

figura substātie eius. **Egreditur at
ternitate:** quia alius est ab illo: a
lius dico nō aliud. **Ego inquit z pa
ter unū sum9.** Unū dixit non vn9:
quia vnum significat substātie vni
tatem: vnus vero personarum pro
prietatem. **Dic igitur et longe ex
cellentiori modo de patre filius egre
diens inūdat angelicas stationes:**
quia iuxta salomonē fons sapiētie
verbi dei in excelsis. **Cythared9 pu
er de hoc fonte pleno vetre potaue
rat** cum diceret: **Apud te est fons vi
te:** et in lumine tuo videbim9 lumē.
Apud te inquit est fons vite: quia
tu non solum vita. sed et filius tu9
fons vite est. **Et ut patenter quod
sentiebat ostenderet.** subiunxit. **In
lumine tuo videbimus lumen:** ad
irrigandam vniuersam superficiem
terre. **Quenam terra est in illa ce
lorum summitate reposita:** quā sup
fluat et irriget fluius gloriofus?
Regnū celozū: terra viuētium est.
Vnde. credo videre bona domini:
in terra viuētū: **z placebo domi
no in regione viuozū.** **Irrigatio hec
indiciabilis est.** **Inebriantur** quippe
angeli ab vbertate domus dei: z tor
rente voluptate eius potantur. **Hic
quid dicam nescio:** quia plurimus
stupor sensum opprimit assurgentē.
Vbi sunt oratorij sermones: quos
in fornice rethorica omnis ille phi
losophorum conflauit chokus? **V
bi sunt gygantes a seculo nomina
ti qui ab initio fuerunt:** magni sta
tura. sciētes bellū. languētes circa
pugnas verborū? **Nūqd nō mari
m9 ille gygas (platonē loqz) ab itel**

lectu tam purissime veritatis repul
sus est? Nunquid acerrimo mente in
genio tangens sed non attingens di
uinitatem dei dicit? vnu inueni qd
cuncta opetur. et aliud p quod cūc
ta efficiuntur? Iterum autem nō potui
inuenire? Recte de spū scō in seius q
illi nō erat ifusus? qui scārum reue
lationū magister est: q reuelat pau
lo q ocul9 non vidit sicut idem apos
tolus gloriatur. nobis inquit reuela
uit de9. Per qd aplē? Per spm scm
nō p spm nēm? p quē sicut philoso
phi et seducti scēta et seduxerūt. Ille
nē philosoph9 q sup senes et sup oēs
doctes se intellexit: qd sup hoc sen
sent audiam9. Rigan9 montes inq̄
de supiorib9 suis. De sublimiorib9
quippe angelos: qui non p speculū
in enigmate: sed facie ad faciem ip
sā dei substantiā luminib9 inde fessis
aspetat. // **Sequitur** Qui inde di
uidit in qtuor capita. In q quatuor
capita? Dicam9 breuiter: qz gradib9
nobis restat via. In ammiratione: q
vel fragilitate cōplexionis humane
bibūt de fonte voluptatis: tota ob
stupet illa dignior creatura de crea
toris gloria. Et glē ratione in puri
tate: quia nō in vase testeo. sed remo
to velamine hauriūt aquas in gau
dio de fontib9 saluatoris. In sacra
tem: quia et si desiderāt in eū pzo spi
cere non tū desiderii necessitate vel
necessitas miserā induat: sed mira
biliori modo. et semp desiderant vt
semp faciantur: et semp faciantur vt
semp desiderent. In securitate: qz de
sua stabilitate certe perhēnib9 gau
dijs imerguntur. expectantes beatū

spem et aduētū glē magni dei: quā
do fiet vnu ouile et vnu pastoz: et sup
na illa iherlm psumabitur in idipm
// **Dic** ifluit flum9 iste p āgelicas
offianas: sed hec oīa fides capit: nes
cit ratio: intellect9 ignorat human9
Hec sunt fortassis illa qtuor q vas
electionis felia qternario in eplā ad
hebreos xij. vidit dīes. Nō acces
sistis inq̄ ad montē fumantē. sed ad
montē syon: ad iherusalem ciuitatē
dei viuētis: ad multoz milū ange
loz frequētiā: ad eciam pmituoz
ascriptū in celis. // **Hic** accinga
m9 nos ad videndū qualiter egredi
atur de vrgine: quia egressio ista dul
tior et affectuosior est humane mise
rie: q intuentū peccata cōtuit. et re
rozat oculos: et beat9 fontib9 vult9
amantū pfundit. Hic locū volupta
tis vterū maris intelligo. in q cum
lauit oēs delicias deliciarū dñs: de
cui9 delicijs spūs scūs admiratorio
sermone in amoris cantico etuāt.
Que est ista que ascendit de deserto
delicijs affluēs? Nunquid in āgelis
voluptatē habet altissim9? et qb9 ipē
repperit puritatem? Nunquid in pstellatio
ne vel scintillatione stellatū: quatū a
lie quertū in sāguine. alie cadūt de
celo. alie i tenebris obscurat? Nun
quid i aere vel igne vel vctis? Neq̄q̄
i igne dñs. nō i pmoioe dñs: nō i
spū dñs: si ver9 ē ille q i aere igneo
et equis igneis est assumptus in ce
lum. Nunquid in aquis vbi furens
et toruosus leuiathan imozatur?
aut in terra que sub maledicto ode
spinas emittit et tribulos? Non est
locus voluptatē nisi vter9 virginis

Ex hoc egreditur humanitate: qz
vestit9 alio nre mortalitate. visibil
humanis oculis apparuit: de vrgie
virga. de libro aut generationis li
nea faciens diuinitatis humanum
innoxuit: que carne operuit vrgina
li: vt draco magn9 illectus ad car
nem feru diuini numis subsentiret
Egreditur et ai nouitate: qz nuq
sic nat9 est ho sicut nascitur Prim9
eni ho pmo de terra formae: scun
do mulier ex ei9 latere fabricatur: z
tercio cayn consuetudinario nascendi
ordine gignitur ab vero q. Voluit
iste de sola virgine nascitur. et vir
ginis uteru nouo z singulari partu
diuinitas humana sigillat. Vbi
nuc aristotice subtilitatis faunda
quite sed infanda loquacitas: si pe
perit/ai viro concubuit? Velit no
lit vertitur in habitum priuatio: z
nec astringitur dyalectice terminis
omniu terminator: ad cui9 imperiu
pert natura/dissuescit consuetudo
Egreditur etiam ai clauitate: nascent
te qppe illo. sepelitur omis illa stel
lantu luminu luminosa serenitas
et stella cadidior lucidiorib9 radijs
psintillas totu sibi celi capit porti
onem. Ambulat reges in splendore
ortus ei9: qm ecce reges cōgregati
sunt: pueniunt in vnu. Ipsi videtes
sic deu z homine nascente. mrem z
virginem parientem. ammirati sunt
conturbati sunt. commoti sunt: tre
mor apprehendit eos in tanto: luce
miraculoru. Egreditur et ai pauper
tate: qz panis vilissimis redimat9:
iam extunc sanctissimis membris.
legem martiry pfigebat. Egredie

occulte: quia subtilissim9 ille staudi
um inuestigator: tate ab altitudine
dignitatis excluditur. Hinc e q abi
guis alternatiōib9 fatigat9 illu tep
tat: nuc temptatu filiu appellat ol
tissimu: nuc instruit crucem: nuc des
cendit. mandas per mulierem consue
tu sibi organu. nichil tibi et iusto il
li // Requiritur. Ad irrigandam
vniuersam superfacie terre: ad ter
renā miserā expiandā: quā nob in
heditate pmo ille pcor reliquat. Vo
lo vt apostol9 hic cu nuchi sicut et
superi9 i quatuor capita distribuatur:
quia secun9 ei9 expositionem suscipi
o. Qui facit est nobis inquit sapie
tia. iusticia. sanctificatio. redemptio.
Ad nos quippe venies qui eram9
in carcere. primo omniu tenebras
ignorantie nre depulic luce sapie su
e: demu p iusticiam q ex fide est sol
uit funes pcoru mozz: sanctificas
nos in suo corpe: redimens in cor
poris passioe. Dns enim soluit co
peditos: Dns illuiat cecos: scificat
tabernaculu: de manu redimit ini
mici // Diuiditur et in patientia
qua pcores sustinet: in misericordi
am qua pcores fouet: in largitate
qua proficetes exaltat: i fortitudi
nem qua persicentes conseruat.
De hoc secundo quaternario tota
hoc aduetu vestre fraternitatis confa
bulatus sum. per fluminu de cursio
nem et noim interpretatione: mora
lia mysticas internectes: vtru aliqd
digne vos viderit. Verum no om
nia possum9 presenti sermone voca
tare: fastidium cuitantes // Ha
beo ego quatuor capita dulcora

prioribus que fortassis vestris cor-
dibus dulcius complacent. Doni-
nus enim vester eleuat⁹ i cruce lar-
gissimas sanguinis vntas a quatu-
or partib⁹ sui corp⁹ habūdantius
emanauit: spinis enī pūgentibus
sacissimū caput/niuea cervice reflex-
um. et clauis pedes ⁊ man⁹ / ⁊ lan-
cea latus eius trasuerberatibus pre-
ciosus sanguis emicuit: cui⁹ asper-
sione iudex trasit in patre. iratus in
mitem. In misericordiā virga: cap-
tuitas i coronā. **P**ripis⁹ ergo fōs
latēs ⁊ occult⁹ in celis: fons patēs
et aptus in terris. Ille de vtero pa-
tris: hic egredi⁹ de vtero virginis.
Ille viuēs terrā iugāt viuētū:
hic moriēs terrā morientū. Ille di-
uiditur i quaternariū ammutabilē:
hic i dulcem. Dulcis dñs/dulcis da-
mina: quia ille dñs meus. miseri-
cordia mea: hec dña mea. misericor-
dia porta. Ducat nos mater ad fi-
lium. filia ad patrē: spōsa ad spon-
sum: qui est de⁹ bñdictus in secula
Amen **¶** Secundo de natiuitate dñi.
¶ **U**ndem de mari ad portū de
promisso ad pñium: de labo-
re ad requiē: de despauōe ad spē:
de via ad patriā peruenim⁹. **D**ecip-
serat siquidē nobis frequētibus epis-
tolis calam⁹ scribe. velociter scribē-
tis. expecta reexpecta: s; nos quod
subiungitē dicere poteām⁹: modici
ibi ⁊ modici ibi. **P**recurrerāt curso-
res pñissione diuites: s; exhibitio-
ne paupzimi. **D**icebat ali⁹ vialiter
age ⁊ confortetur cor tuū ⁊ sustine
dñm: alter vero. si morā fecerit. ex-
pecta eum: quia veniēs veniet. **N**a

ti consilio exierāt de sātuario dei:
nichil scāt nisi promissionū multi-
tudinē repositates. **V**ntē ⁊ cytha-
nistā noster iā dormitauerat pre te-
dio: et in ipsum deū tantis oblocu-
tionib⁹ totam culpā modis flebili-
bus intorquebat. **T**u vero inquit
repulisti ⁊ despectisti: distulisti xpm
tuum. **D**e flebili quoq; ad ipatū
conuersus est: exagitātē ipacientia.
que ipudentie ⁊ fidositatis mater
est. **Q**ui sedes sup cherubim maifest-
tā. **V**t quid tam diu dñatū sedes
in cathedra arcuallatibus ⁊ vallā-
tibus angelis: nō respicias sup filios
hominū: quos absorbit ⁊ obsue-
duit iniquitas p adā quidem cōmis-
sa: sed a te pmissa. **M**emorare que
mea sit substantia / ad tue substan-
tie similitudinē fabricata: qz ⁊ si
omnis homo viuēs vanitas est: in
ymagine tamē tua pērsiens vani-
tas esse nō potest. **N**unq̄d ita vane
constituisti dños filios hominū. de
quibus dñs ⁊ delicias mee esse ai fi-
lijs hoīm: vt eos verberet ⁊ diuer-
beret a te malign⁹ ille deceptor qui
deape nisi te pmittente nō potuit.
Indina celos tuos ⁊ de scēde: et il-
los misericordes oculos misericōditer
te peccantibus: vt saltem nō in per-
petuū obliuiscaris nos. **H**ec quidē
iste. s; gemitib⁹ ⁊ cūpnis intort⁹:
tātē psumptiois sniam abiurabat.
Dixi inquit custodiā vias meas:
vt non delinquam in lingua mea.
¶ **S**ed ⁊ ille vir nobilis et pro-
fundi sermonis vrbani tate perluci-
dus/ affectuosis exressibus incales-
cens: propter syon inquit non

lucro: et propter iherusalem non
quiescat et cetera. **U**na ait disti-
pes celos et descendes: et alia mul-
ta que fastidiosa pluritas vetat inserere.
Hic etiam morosioris gratie longinqui-
tate suspensus et inuicetate doloris
excedens ipsam oblatrat dicens.
Ecce gentes quasi non sint sic sunt
vota eo: quasi nichilum et inane repu-
tate sunt ei. // **I**heremias quoque in
vocem gratulabunde laudis adue-
ntu demonstrandi propitius: ecce in-
quit faciet dominus novum super terram: et
mulier arabit vinum. **D**ed tamen repe-
tine submersionis lacrimis edocet:
ut prius lamentum christi suscipiens quam
adventum contemplant. // **D**anieli di-
citur: visio est in diebus. et in tempora
longa. **E**t ezechiel tantis caliginibus
involuitur ut vix dinosci possit unde
veniat. aut quo vadat. **D**enique omnis
ille prophetarum conventus longa tarda-
tis gratie morositate preclusus: nunc vo-
gando. nunc conquerendo variat orati-
onem: et plenius sermonibus exorta-
tivis indignatioris intermisceat. **N**os
quoque satis eos audivimus: et no-
bis in fastidium releguntur. **I**am fugit
moyses. impedimento siquidem lingue
factus est nobis: psalmista labia imun-
da sunt: iheremias nescit loqui quia
puer est: ezechiel polluto pane ves-
titur. osee fornicaria et adultera du-
cit uxorem: daniel post visionem gra-
viter infirmatur. **O**mnes prophete elin-
gues sunt et muti: iam letari et exul-
tare non possumus. nisi osculetur nos
osculo oris sui. **A**uditi et exauditi es-
se: et attest benignitas et humanitas
salvatoris nostri dei: que vel differ-

ri non patitur amplius amorem lan-
guentium. // **Q**uid enim audistis?
Sanctificamini filii israel. et estote
parati: quia die crastina descendet
dominus. **R**esiduum diei huius et super noctem
vix ineditanda progressio: et
dimittit nos a vultu glorie. a pueri-
tate deo. a puerperio singulari. **C**urrere
celens horre. et rapidiori passu confici-
te metas vestras. ut liceat videre fi-
lium dei. vagientem in cinis: et salua-
trici natiuitati qualiacumque obsequia
preparare. **C**redo vos esse filios israel
sanctificatos ab omni inquinamento
carnis et spiritus: preparamentos ad diei
crastine sacramenta et sollicitata de-
votioni et deuota sollicitudine. // **Q**uid
enim aliud hiis sacris diebus
et aduentu eius dedicationis egistis? **V**i-
di ego senes senectute oblitos: asta-
re sacre iuuenili alacritate vigilantes.
et iuvenes iuuentute sepulta senili
gravitate reuerentie diuinitatis as-
sistere. **P**lena erat subsellia concan-
tibus et cantu parili. voces in subli-
mibus resonabant: ut felici iudicia iu-
rasse vos crederem iubilare deo in vo-
ce exultationis. **P**salteria erant pre-
manibus. psalmi in labiis: in cor-
de deuotio: solempnitate animi
indicabant hilaritas vultus. discus-
sio corporis. operis sollicitudo. **I**n-
spexi sacerdotes vigilantibus oculis.
primos dici ortus subtiliter in-
dagare: sacramentalibus indui ves-
timentis: introire ad altare dei.
ad sacrificandum corpus et sangui-
nem redemptoris. **V**idi assistenti-
um turbam ministeriali deuotione
nunc flectere genua: nunc osculari

man9. ¶ Ad impantiū nutū. nutū a
tū obediēte. ¶ 2 pueros asperi qui
nesciūt qd sit inter dexterā 7 sinistra
sibi adiūcē psalteria iūdere 7 repoz
tare ad lectulos suos. furari sompnū
ab oculis suis. 7 i lectulo suo p noc
tes q̄rere quē diligebat aīa eoz. qd
licet p̄tra q̄suetudinē p̄sumptū sit nō
tū cōtra deuotionē. ¶ Fateor int̄
hec oīa cogitabā castra dei sūt hec.
nō est hic aliud nisi dom9 dei 7 por
ta celi. Velle nollē vestra deuotioē
trahēbat. 7 vobis negociatib9 odiari
nō poterā. Deq̄bat vos s; alōge vel
aberrās a via vel claudicās a semi
tis meis. lugens 7 q̄ristat9. qz nō
poterā equare currentes. ¶ Nouit ille
vñ cū quo vno vñū epi ēē in dño.
q̄ frequētib9 querelis iplucrim au
reg ei9. 7 q̄ vos in meridie essetis cū
sponso. et ego cū sponsa in vespertī
d no frigoē amozare. ¶ Eya scēs
si aliqd adhuc influ9 humor de flumi
ne mortalitātē hui9 vestras arcū ca
rat affectiones. tergite 7 tegite illū
niveo q̄fessionis amictu. 7 caliaate
vos in p̄paratione euāgelij pacis.
vt sitis de quib9 dicit scūs. In lumi
ne p̄trāsibūt pede. Quid autē p̄ hec?
¶ Ibi letabimur i ipō. ¶ De flumi
ne hoc p̄mo de fluminib9 istis. 7 psal
m. p̄pheta in nocturnis lectionibus
largi9 disputauit. Percutiet inquit
dñs fluuiū egipti in septē riuos. ita
vt trāsēat p̄ cū caliaati. Volo de flu
uio et riuo ei9 paulisper q̄fabulari
vobiscū. quō 7 q̄liter p̄uacat. qd sit
p̄ cū trāsire caliaato. ¶ Egipto fi
guralit̄ exp̄nu mūdū istū diuinoz
eloq̄oz scrutatores affirmāt. q̄ p̄

sit9 in maligno. q̄ tenebris 7 q̄fusio
nib9 est replet9. Flumē flux9 huāni
generis ē. q̄ de p̄mus p̄ntib9 infeliā
vena p̄ūpens in ipetuosū p̄ūpens
torrente p̄ totā mundi latitudinē in
stagnauit. Qui in septē torētib9 diri
uat9 valles 7 cāpestria p̄funda vora
gine sup̄edit. ipis quoq; mōtū co
aminib9 eandē refusione intentas.
vñ vñ de aliozib9 damat. torētes
nāq; tātē q̄turbaucūt me. 7 itrauerūt
aq̄ vñ ad aīam meā. ¶ Prīm9 hu
ius fluminis riuus ē. cogitatio ma
la. Riu9 exūctas 7 q̄ nullis obia9 re
pellat habz frequētiā fluuioz. fenēs
tras cor porēoz sensuū. q̄ ei de mū
danis catharatis mortiferos p̄bzeg
isus9 amūstrāt. Occursāt aspectui
mētis qd vidit 7 audiuit. qd odorā
uit. 7 gustauit. qd palpaui. 7 teti
git. 7 pleniq; qd simpliā oculo as
peximus. Vbi p̄llis cōtorztor i offēdi
culū retorquet ac scandalū. fingit si
militudines. ymagines p̄ngit. colo
res aptat. 7 in thalamo mentis v
niuersa cōuoluit. si forte consensum
eliāt. et affectum inficiat. Offert
horribilia de diuinitate. terribilia
de fide. mirabilia de fidei institut
one. et in alueolo mentis veneni
feras ingerit potiones. quas in con
fessione euomere peccatoz oneratus
exhoret. Venit in oratorium.
dormitorium occupat. insidet re
fectorio. arcuit claustrum. reuolit
offianas. nullam p̄termittit ac
tem nocendi. sed vbi libet sue calli
ditatis assignat arguāas. 7 in cho
ro quidem inter orandum et psallē
dum mentem pertrahit in diuersas

preteritorum rememoratione puri-
tatem intellectus inuellens. In cho-
ro vero multiformes libidinis sen-
sus euoluit. insidians sollicitudini
vestre. et talis fortioribus oppug-
nans vos. utinam non expugnet.
pungat non vulneret. In refectorio
autē gula alliat ad vidēdū que pfe-
runtur. et ingenti auiditate onerat
distētū vestrē. ut maiorē opa ad ege-
rēdū egeas q̄ ad igerēdū. In claus-
tro libros reuellit a manibus. et me-
moriam refecat scripturatum. et nūc
de isto ad illū. nūc de illū ad istū cū
signis et scurilitate transiit. Per
officiarū multitudinē te facit exau-
tere. et vagabūdo se conuētē facit. do-
net taciturnitatis ostium aut apiat
et cōstringat. Quid plura? In cho-
ro deuotionem. in thoro castitatem.
in refectorio p̄tatem. i claustro lectio-
nem. in officiis silentij v̄tutem. et
virtutis inimicus extirpat. Nec suf-
fiat in vigilando subtilibus sp̄ualis
cordis terebrare muralia. sed dormi-
endo singulari se versat. et reuertat
astucia. que melius vestre consciētie
q̄ sili scire derelinquo. Sed ad altare
dñi virtutū sequitur nos sp̄s ip̄i.
et ip̄s mentis oculos iuolantes.
et vix aliq̄ vel nascētis dei vel p̄de-
tis in cruce p̄nt memoria deturbari.
Magnus ille patriarcha vix volucres
huiusmodi a suis sacrificijs abige-
bat. nos q̄ sumus q̄ fugam p̄sumus.
Quis i h̄ tuo vel mersū vel s̄mer-
sum se esse negauit. Videtis q̄
turbidus torrens et limosa regurgita-
tus cōsistat. qui vix aut nūq̄ ad
hoc duatur ut perit et p̄siceat. Nā

puto q̄ ille qui clausit alū oratiōe.
clausit animū a cogitatione. et ut
facilius sit. celum obsecrare q̄ animū
/// Deinde rursus est locutio puer-
sa. Lingua nullus hominū tomare
potest aut aplūs. mēbrū inuictū.
mēbrū mortificū. facilius ad lo-
quendū. ad obloquendū p̄dūior.
Et notādū q̄ alter nascitur ex al-
tero. cū male cogitatio. puerse la-
tationis ianua sit operta. Et est cū
om aliud verbū falsum. vñ dicitur
Perdes omēs qui loquūtur mēda
cū. Aliud vanū. de quo scriptum ē
Vana locuti sunt vnusq̄sq̄ ad p̄ri-
mū suū. Aliud impudicū. de quo
idem. Turpis sermo de ore vestro
nō p̄cedat. Aliud excusatoriū. vñ de
psalmista. Nō dedines cor meū in
verba malicie. ad excusandas excu-
sationes in peccatis. Aliud dolosū.
de quo propheta. Disperdat dñs vniū-
sa labia dolosa. et linguam magni
loquam. Aliud ocosū. de quo ipse
dñs. De omī v̄bo ocoso qd locuti
fuerint homines. reddent tōne de eo
in die iudicij. Et si qua alia genera
sunt pestis huius. que nos breui sal-
tu trasilire nō possumus. /// Tercius
est actio praua. Post cogitationem
et locutionem veniunt ad opa. qñ
exhibem9 mēbra n̄a arma iniqui-
tatis peccato. et contumelijs affi-
mus corpa n̄a. Quid enim turpi9
q̄ mēbra. xpi sanguine consecra-
ta. et consepulta ei in baptis mate li-
bidinosis artoribus maculare. Ince-
attendere reuerentiam p̄sentis
dei minantis penam gloriā pro-
mittentē. Absit ut aliq̄ nēm huius

ydolo subternatur: vt filiū vgnis
in venens teplo suscipiat: vt archā
dei iuxta dagon colloret: vt nutriet
in crocis/sterora amplexatur. **P**
petro cū mago. qd xpo cū antipō:
quid virgini et libidini. quid purita-
ti et corruptioni? Absit vt qsqz vestu
abulet in passione desiderij. sicut et
gentes q ignorat deū: q corpp9 xpi
aut consecratis/aut xpi corpori mi-
nistriatis. **E**lecti seruite impatori vt
cū impatore sedeat cū se deit in se
de maiestatis sue: quia fronte/ qbz
oculis videret vos. viueret vobiscū.
cui tātis int vos obscenitatib9 deser-
uiretur? **E**cce mēte qua cōscia acci-
deret ad scā scōz imolac scā scōz.
cui9 fama cōceptibilis: vita notabi-
lis. **H**ermo rēphensibilis habere? **S**
i forte (humanū loquor ppe
infirmitate carnis vestre) aliqz ves-
tū tale aliqd in cubiculo conscie cō-
plicauit? **D**eplacet illd p cōfessionē et
penitentiā: **E** ego ei de mīa nascētie
pueri repromitto. **E**t si qfess9 fuerit
et penituerit. nascit i eo lux mūdi:
vt dimotis fallaci9 tenebris/ splen-
dore vere lucis accipiat. **Q**uō enim
miseris mīam hac nocte negabit?
in q misericordit mīoz nascit et mi-
serator dñs? **A**dest de9 et hō: māt
et virgo: caro et vbu. lux et illumi-
nās: bon9 et bonitas: mīa et veri-
tas: scāda vgnitas. vgnalis scā-
ditas. **E**teterna nouitas: noua eter-
nitas. diuina huānitas: huāna di-
uinitas: huilis sublimitas. et hīs
oib9 mīa fabricat. **C**ohibete q ex-
tollētā ab ocul: loqātatē a lingua.
crudelitātē a maib9: voluptatē a lū

bis: **P**edes ab itinere nō reuo: et ve-
niet et arguite eū si nō hac nocte dis-
cipit celos. si nō descēderit ad vos
et pñat in pfundū maris oīa pāa
vra. **Q**uis tñ est q hui9 tercij nu-
li nō sit mersus et reuers9 instantia?
/// **Q**uart9 tñ9 ē defensio pcoz **b**
In veritate dico vobis: qz nichil sic
exasperat itā diuinitatis: q iniqui-
tatis defensio. **E** quo enī certamine
nos certamus cū dño? cū defendi-
mus qd. odit: cū nobis placet qd
displacet illi. **M**agna quippe differe-
tia int supbū et humilē peccatōrē:
cū illū despiat. hūc respiciat: qz hūi-
lia respiciat et alta a longe cognoscat.
Quādo sanari poterit qui medicum
spemnit. medianā conualcat? et isie
mā substantiā contrariōz receptiōe
succendit? **T**u dicis malū bonū.
amatū dulce. tenebras lucē: et i ere-
atōrē refundis iniurias: vt qd lau-
dauerat tu vituperes: qd vituperauit
tu laudes. **N**on est hoc palpatua
dissimulatiōe tacendū. cū videt qd
dā vestrū tātis ipacētie stimulis agi-
tari: vt ad pmas correptoris voces
nō solū exasationē et defensionē ex-
hibeant: et nisi disciplinalis vigor
obuauerit ad tumultus et iurgia
prosilire. **H**ec est impietas maxima
in deū et delictū maximū: quā dix-
simplex et rectus et puer dñi sūma
circūspiciōne deuittat. **E**legantissi-
mam super hīs comparationem in-
duat propheta: quam de sacro
sancti spiritus asportauit: ibi inqz
habuit foueam heriaus. **H**erianus
ita confertissima spinositate densa-
tus est: vt vndiqz punctionibus et

oculis vestiatur. **C**ū vero se solitu-
dinem adeptū putat. caput aperit
exerit pedes: et viuificatorios mo-
tus plana deambulatione deinceps. **Q**ui
quis superuenient. statim celerissima
velocitate caput ad pedibus in interioribus
absconditorium reponit: ut si tenere
volueris prius videas sanguinem
tuum quod corpus suum. **D**ic et peccato-
ris caput cum pedibus. intentio autem
actione a pastorum sollicitudine pro-
spectatur. et quod fere omnium peccan-
tium via est. cum ab omnibus vide-
atur a nemine estimat se videri. **Q**ui
via resecare studeas et intentionis
ingressus cum actionis egressibus cor-
rectius deprehendere. statim cypero-
nis eloquentia renouatur: excusatur
et defenditur quod opponis: accusa-
ris et offenderis qui proponis. **I**n-
terrogat de loco et de tempore quod
factum fuerit: et nouus dyalecticus
erecta lingua prorumpit in medium
Parentes aduocat. patrocinatores
querit: grauari se indicat/indicat se
recessurum. malle mori quam pati talia:
et que vidisti negans: et que non vi-
dit in te conuicia retorquens: sic spi-
nam sentis et culpam perdis. odiū
maius nec corrigis: et quem totū
tenere putabas totū amittis. **V**i-
des quod multiplici cumulositate tuus
iste omni homini: et maxime nostra
ordini se infundit? **Q**uintus
est exultatio in peccatis. **D**etesta-
da leticia et in sempiterni doloris
tristitiam demutanda: in peccatis si-
cut in virtutibus exultare. **N**onne
laetificantur et facinorosi quique cum
votorum plenitudinem assequun-

tur: non se capiunt pro gaudio: ita-
eum ut audeant ipsi diuinitati gra-
cias immutare? **Q**ui cum malefere-
unt letantur et exultant in rebus
peccatis: et cadent super eos carbo-
nes: et in ignem deiciantur. **P**ed-
rius iste quam undosa reflexione mise-
ros animantes effundit: melius
conscientia quam eloquentia compre-
hendit. **S**extus est alios do-
cere ad malum. **H**ec doctrina de ca-
thedra pestilentie diriuatur: quam
detestatur et reprobat qui docet ho-
minem scientiam. **Q**ui inuano acci-
pit animam suam: qui aliorum animas ve-
natim ad mortem: qui trahit pecca-
ta sicut vestem longam: qui miscet
sanguinem sanguine: cui non suffi-
cit ut intreat in seculum seculi: nisi
et alios ad interitum pertrahat sem-
piternum. **D**atis enim quod multa via
a tenerimus etatibus impimuntur. quod
postea in magno corpore viri mitiga-
re/ necdum extirpare quisquam possit. **I**n-
felices magistri qui huiusmodi pla-
taria plantauerunt: explantabun-
tur ab illa celesti plantatione quam
plantauit pater ille celestis. **Q**uis
gladius se huius riuus torrentibus non fu-
isse vallatum? **S**eptimus est in
omnibus persecrante. **H**ic peccator de-
mersus est et absorptus: et clausus
super cum puteus os suum. **C**um enim
non leuat oculos ad celum. nec re-
cordatur iudiciorum iustorum: mortu-
us et sepultus est in sepulchro conscientie
sue. **T**unc a mortuo tanquam qui non
est perit confessio: tunc peccator cum
reuerit in profundum malorum con-
sepuit: hic est in extremo fluminis

egipti? hic multitudo miserationū
dñi tollitur ab oculis eius. ¶ **O**
flumen malum. cui pessimi. cui ex
terminantes: hac nocte dñs eos cal
ciatus trāsiue. et cū i v̄ginali substa
tia purā carnē et omnium p̄tāratū
pestiū immunē accēpit: illo calciamē
to calciatus qd̄ i ydumcā extēdit?
cui9 corrigia soluere nō potuit mag
nus ille baptista. ¶ **M**isit de sumo fili
um suū et accepit me in v̄tro virgi
nis: et sic tandem assūpsit me et de
p̄fūdis aquarū. Peractum9 et eor9
si cogitamus p̄ peccato nostro: si p̄
hibeam9 linguā a dolo. si dedinem9
a malo et faciamus bonū. si cōfitea
mur aduersū nos iusticiā nrām do
mino. si doloz noster sit semp in con
spectu nrō: si doceam9 in quos vias
domini. et semp laus eius sit i ore
nrō. **E**t v̄t de arte sutoria nostris
mozib9 aliqd cōsuam9. habeamus
calciamēta densa et subtilit cōsuta:
que possūt aquas obuiantes exclu
dere. faciam9 carnē nrām firmam
et cōfixā timore dñi: que libidinis
humorē excludat. et exorta tribula
tionib9 itaq; densata: fiat v̄ter no
uus ad cōseruādū vinū nouū de q̄
diatur. Quia factus sū sicut v̄ter in
pruina. ¶ **N**ed iam corda et corpora
vrā ad suscipiendū filiū virginis p̄
pata dimittam9 in pacē? et dñes
in cōmune lumen ad reuelationem
gentiū in oētib9 brachijs amplec
tamur: qui est benedictus in secula
Amen.

¶ **De scto stephano ex lāone ac**

tuum apostolorum

Ad huc filiū v̄ginis habem9 in
maib9: et obsecutoria delini
tione vagietē dei honoram9 isatā
Ducit nos virgo ad veneranda as
nabula: et speciosa p̄ze filiabus ho
minū ad speciosū forma p̄ze filijs
hominū: benedicta inter mulieres
ad benedictū inter homines nos cō
duat. ¶ **S**ubmurmurat nob̄ in autē si
forte dominus exasperans audiat
et quiescat: reuelata esse velamina
p̄phetar9 et cōpletū consiliū dei.
Videte miraculum matris dominiz
quia creatura erat. ¶ **C**reator creat̄
scintillat sydus. magus addat: ex
ultat polus: tellus resultat. glānd
angeli: pastores aggaudent. virgo
parit. nascitur deus: et celozū lumi
naria clariozi lumine lumen exortū
in tenebris p̄sequuntur. ¶ **I**n istis
bonis v̄samur: beatus vir qui im
pleuerat desiderium suum ex ipsis.
Vāo quia dulce nobis est. in p̄ma
pio erat verbum: et dulcius verbum
caro factū est: dulcissimum verbum
in cruce suspensum. ¶ **A**t tanto puer
peno quis insanus oculos nostros
amouere necdū auellere p̄sumat?
nisi ipse iubeat qui dicit. auerte o
culos tuos a me. quia ipsi me auola
te fecerunt? ¶ **E**cce dñs osculatur nos
osculo oris sui: dum tantis miracu
lis et stupidos nos facit et attētos:
stephanus plenus gracia et fortitu
dine facit prodigia et signa magna
in populo. ¶ **N**unquid equum est de
relinquere regem? et ad milites o
culos de torquere? ¶ **N**equaq; nisi ipe
taceat imperator. ¶ **E**rgo ipse rex